UNCLE
YOU NEED
PETROL IN THE TANK

SUFITRAIL 2015 ESKISEHIR - KONYA

Terie Leijs

Dank aan:

- Allen die mij veilig door Turkije hebben geloodst.
- Voor alle ontelbare glaasjes thee tijdens de tocht.
- Allen die onderweg gul gastvrijheid boden.
- Gerard Schut voor zijn hulp met de GPS tracks.
- Sedat Cakir van de Sultans Trail die me stimuleerde en praktisch hielp om deze tocht te ondernemen.
- Wim van Ruyven, die me trouw helpt met GPS kaarten
- Ben Claasz Coockson van Midashan. Natuur, archeologie en gastvrijheid
http://www.midashan.com/en/index.php

Waarom:

In 2009 liep ik van Istanbul naar Antakya hoofdzakelijk langs autowegen.
Het fijnstof en de uitlaatgassen veroorzaakten allergische problemen.
In 2015 kon ik dankzij de mensen die hierboven genoemd zijn via een alternatieve route lopen van Istanbul naar Konya (De Sufitrail)
Voor de crisis in het Middenoosten uitbrak liepen pelgrims via Konya en Antakya naar Jerusalem.
Dit verslag gaat over deel twee van de Sufitrail (Eskisehir-Konya)
Ik hoop op nieuwe initiatieven om:
Deel een (Istanbul-Eskisehir) en deel drie (Konya-Antakya of Syrische grens) te verkennen en als GPX track te registreren.
Dat we van de afzonderlijke delen straks een aantrekkelijke aaneengesloten pelgrimsweg maken, kompleet met GPX tracks, welke vrij beschikbaar zijn.

INHOUDSOPGAVE:

Pagina:

4 Het Wonder van Allah

9 Eskisehir - Seyitghazi

16 Seyitghazi – Basara
Mowgli achter de koeien, Midas en Ben, Uncle need petrol

28 Basara - Emirdag
Een karretje op de zandweg

37 Emirdag - Cay
Osman en het boerderijtje van Adnan

53 Cay - Aksehir

60 Aksehir - Derbent
Kleurrijke dorpjes, Bekir de vrijbuiter

69 Derbent – Konya
Wij houden van Ataturk

81 Slot

82 Route

1 HET WONDER VAN ALLAH

april 2009 Turkije

Ongeveer honderdveertig kilometer voorbij Eskisehir wandel ik langs de verkeersweg in de richting van Afyon.
Mijmerend wandel ik door het stille verlaten gebied, tot achter me en auto nadert.
Deze stopt, twee mannen stappen uit.
De oudste vraagt met een Vlaams accent: "Hoe gaat het?"
Na deze begroeting in mijn landstaal, een taal die al weken thuis is gebleven, moet ik slikken voor ik kan antwoorden.
De eerste woorden wring ik door mijn keel. Verbaasd ben ik over mijn emotionele reactie. Tijdens mijn verblijf in Eskisehir ontmoette ik een student.
Deze heeft na mijn vertrek een journalist gebeld.
De Turkse zwager van de journalist uit België is in Turkije met vakantie.
Samen zijn ze mij gevolgd voor een krantenинterview.

april 2015 Turkije

Sabiha Gokzen (Istanbul Airport)

Halil en Sennur dragen hun tassen van de aankomsthal naar de wachtende minibus.
Ze zoeken een vrije plek. De bus is bijna vol met passagiers.
Ze blijven aarzelend zoeken.
Ik sta op en bied hen mijn plek aan. Voor in de bus is nog een vrije plek tussen de chauffeur en de bijrijder.
Halil en zijn vrouw komen oorspronkelijk uit Turkije en wonen in Antwerpen.
De man, vraagt of ik in Nederland woon.
Ze zijn onderweg naar hun appartement in Eskisehir.
Voor het busje vertrekt vertelt Halil over een gebeurtenis van 5 jaar geleden.
Tijdens zijn verblijf in Turkije ontmoette hij toen een man uit Nederland, die net als mij ook met een rugzak door Turkije liep.
"Trouwens, hij bekijkt me nog eens van onder tot boven, die was ongeveer even lang als jij".
Verbaasd zeg ik; " dat moet ik geweest zijn, maar dat was 6 jaar geleden."
Ik vertel hem enkele details van de tocht in 2009.
Halil en Sennur, zijn vrouw reageren beiden verbaasd en enthousiast als ze beseffen dat dit klopt.
Natuurlijk ben ik ook enorm verbaasd. Mijn tocht moet nog beginnen, een sprong in het duister.
Onverwacht valt bij de eerste stappen in Turkije het lot op mij.
Tussen miljoenen reizigers en miljoenen inwoners van Istanbul ontmoet ik stipt op dit moment mijn Turkse kennis Halil.
We glimmen allen, blij verwonderd over dit unieke toeval.
Sennur is rotsvast overtuigd, dat deze gebeurtenis te danken is aan een wonder van Allah.

We reizen samen verder in het holst van de nacht naar Eskisehir.
Onderweg stappen we over van de dolmus op een grotere luxe bus naar Izmit.

Elke grotere stad in Turkije heeft een autogar, een busstation met wachtruimte, winkeltjes en kantoortjes van verschillende vervoersmaatschappijen.

Halil kiest in het busstation van Izmit het juiste kantoortje.
Hij koopt drie kaartjes van 30 Lira (ca. €10, -) Op elke ticket staat een stoelnummer.
In een moderne bus met een TV schermpje voor elke passagier zoeven we in het pikkedonker over de snelweg, een reis van drie uur.
Een steward in de bus houdt de bestemming van elke passagier in de gaten. Hij verzorgt de drankjes, frist de passagiers op met eau de cologne en spuit geurige spray over het tapijt.
Alle stoelen in de bus zijn bezet, dankzij uitstekende planning.
Ik volg Halil en Sennur. Ze kijken stralend sinds onze ontmoeting en vertellen ieder enthousiast over dit wonder.
Hilal popelt om deze gebeurtenis aan zijn familie te vertellen en belt naar hen in Eskisehir.
Bij een stop tijdens de rit sjokken gedrongen vrouwen met bruine hoofddoekjes en vloerlange jassen naar de uitgang van de bus.
Het afstapje bij de uitgang is voor veel vrouwen een riskante hindernis.
Door de lange mantel zien ze hun voeten niet. Men zoekt tastend de vaste grond voor men uitstapt..
Hilal belt de brandweer in Eskisehir. Ik logeerde er in 2009. De commandant Mustafa Yeter werkt niet meer op deze kazerne.
Met Hilal en Sennur rijd ik naar hun appartement.
In de kamer wordt een slaapbank voor mij gereedgemaakt. Laat in de nacht valt ieder snel in slaap.
De volgende ochtend blijft Halil vertellen over onze ontmoeting.
Hij belt zijn schoonzus.
Huwelijken worden gesloten binnen de eigen familie.
Oma staat erop dat we bij haar ’s ochtends komen eten.
Murat, de zwager van Halil, en tevens de journalist die me zes jaar eerder intervieuwde is ook present.
We ontbijten in een ruim appartement.
In de keuken staan allerlei gerechten voor het ontbijt op tafel.
Er wordt gezellig gekeuveld. Dankzij de uitleg van Halil in het Nederlands kan ik de gesprekken volgen.
Murat vindt het artikel dat hij in 2009 heeft geplaatst en leest het voor.
Na een statig begin ontspoort hij en geeft als een ondeugend kind het verhaal elke keer een lachwekkende wending, waarop hij zelf schaterlacht en zelfs de tranen over zijn wangen lopen.

Met Halil en Murat rijd ik naar het stadhuis voor een ontmoeting met de burgemeester.
Ook hier vertelt Halil opnieuw over onze wonderlijke ontmoeting.
De ambtenaren staan in een kring om hem heen en luisteren met plezier naar het verhaal.
Nermin, de stadhuissecretaresse, regelt de ontvangst met de burgemeester.
Ze bezit de statige schoonheid van een Perzische prinses; haar gezicht glanst, haar amandelvormige ogen stralen.
De theeboy deelt vanaf het ronde zilveren dienblad tulpglaasjes thee rond.
Zodra de glaasjes leeg zijn brengt hij nieuwe.
Erol werkt op de ICT afdeling van de gemeente. Nermin heeft hem uitgenodigd omdat hij uitstekend Duits spreekt.
Onmiddellijk nodigt Erol me uit om bij hem te logeren.

Hij woont bij zijn ouders en komt oorspronkelijk uit Emirdag.
De burgemeester heeft een bezette agenda, maar maakt toch even tijd voor me vrij.
De sticker van de Sufitrail overhandig ik aan de burgemeester.
Eskisehir is een belangrijk punt op deze route.
In de hal staat een groot scherm met een historische afbeelding. Voor dit scherm worden foto's gemaakt.
De burgervader Yilmaz Büyütersen vertelt in vloeiend Engels over de speciale charme van zijn stad.
Er zijn hier bijvoorbeeld kanalen zoals in Amsterdam.

Nermin staat naast Halil en Murat op het moment dat ze afscheid nemen en vertrekken.
Ik vertel hen dat Turkse mannen in Nederland me verzekerd hebben dat in Turkije de mooiste vrouwen wonen. Hier heb ik kunnen zien dat dit klopt.
Halil vertaalt mijn woorden en ook Nermin begrijpt dit ondeugende compliment.
Er verschijnt een stralende glimlach en een lichte blos kleurt haar gezicht.

Eskişehir is een stad met 800.000 inwoners en is qua grootte vergelijkbaar met Amsterdam. Yilmaz Büyütersen is de burgemeester. Tijdens deze tocht wordt de verkiezingscampagne gevoerd. Hij speelt daarin een belangrijke rol.

Erol laat me het oude centrum van de stad zien.
We wandelen over de kleurrijke oude markt met beschutte overdekte doorgangen.
Langs een zijde wachten naast elkaar schoenpoetsers met goud glimmende zadels.
Schoenlappers werken in hun open stalletjes met stalen apparaten waarmee zolen worden vastgeperst en schoenen opgerekt.
Verderop staan kraampjes met ijzerwaren, messen en hakbijlen, verchroomde glimmende schoorsteenpijpen, kleermakers en kraampjes met kledingstoffen en leren riemen.

De oude markt is een museum van traditionele ambachten waar ouderwets vakmanschap nog een erfenis is van familiegeneraties.
We zoeken een echte kapper en stappen bij de aanbevolen kapsalon binnen.
Bedreven snelt de schaar van de kapper door mijn mottige haardos.
Op de stoel naast me wordt een Turkse man gekortwiekt. Hij woont in Denver USA en is getrouwd met een Amerikaanse vrouw.
Hij bezoekt gedurende een maand het land van zijn jeugd.
Zonder hulp van elektrische apparatuur knipt de kapper bedrijvig in een constant ritme door.
“Hey mate’’ buigt mijn buurman uit Amerika zich naar me toe.

Hij vertelt hoe de kapper hier de haren in het oor wegbrandt met watten en lacht gul als ik opmerk dat ik die schoorsteenbrand wel wil zien.
Terug in het gemeentehuis bezoek ik met Erol zijn afdeling, de ICT. Erol houdt zich bezig met softwareontwikkeling voor de grote stad. Op de ICT afdeling werken 12 personen.
Hij moet deze avond naar een cursus.
Zijn vader Ertuğrul wacht me op voor het Gemeentehuis.
Samen lopen we naar een winkeltje van een kennis. Deze handelt in onroerend goed.
Aan een wand hangen rijen sleutels met plastic labels van huurappartementen.
Om half zeven loop ik door de stad achter vader Ertuğrul naar ons avondmaal, zoals ik begrepen heb.
In een brede winkelstraat gaat een onopvallende deur open en komen we via een trap in een klein zaaltje met stoelen langs de wand en enkele oudere mannen.
Vanavond vergadert de linkse arbeiderspartij, afdeling Emirdag.
Leden kiezen de gedeputeerde voor de aanstaande verkiezingen.
Het is een saaie statige bijeenkomst. Achter de hoofdtafel zitten mensen met een strak plechtig gezicht.
De potentiële afgevaardigde draagt een mooi pak met pochetje.
Hij produceert een glad lachje op het juiste moment zonder veel bezieling.
Omdat ik de gesprekken niet begrijp kan ik alleen maar toekijken.
Terwijl binnen uitgebreid gepraat wordt over politieke idealen, kijk ik door het raam naar de winkelstraat buiten.
Op een kruispunt zie ik in het licht van enkele winkeletalages een donker silhouet.
Een jongetje springt en danst op straat en zwaait wild met beide armen.
Prompt verschijnt op het straatpodium een karretje met drie fietswielen, hoog beladen met karton.
De vader van het enthousiaste jongetje duwt gehaast zijn karretje voort en keert het vehikel behendig op een wiel. Vader en zoon snellen heen en weer tussen de stapel papier voor de winkel en het karretje.
De stapel karton wordt te hoog voor pa.
Terwijl op de partijvergadering de sociale rechtvaardigheid van de arbeiderspartij hoogtij viert, heeft het zoontje een vierkant blik gevonden en zet deze naast de kar zodat zijn vader

iets hoger kan reiken. Het karton wordt bovenop de stapel beter verdeeld en met een touw vastgesjord.
In het appartement van de ouders praat ik met Erol en zijn levendige moeder.
Het gezin komt uit Emirdag.
Zijn vader werkte voorheen op een basisschool en is gepensioneerd. Ze schrijft op een briefje een boodschap voor de Muhtar van Karacalar Koyu. Ze kent hem goed.
In de huiskamer staan meerdere slaapbanken voor gasten.
’s Ochtends word ik al vroeg gewekt door de oproep voor het ochtendgebed.
De speaker op de minaret van de moskee staat precies op mijn nachtelijk onderkomen gericht.
Na het ontbijt neem ik afscheid van de gastvrije ouders van Erol en wandel met hem naar het Gemeentehuis.
Daar neem ik afscheid van alle bekende mensen na het drinken van de gebruikelijke glaasjes thee.

2 Eskisehir - Seyitghazi

Na het stadhuis wijst het schermpje van de GPS me de weg door de levendige stad Eskisehir.
Aan de stadsrand is een historisch wijkje met een cultureel centrum. Er zijn enkele exposities.
De eerste stappen door de stad voel ik de wind van opwindende gretige vrijheid en veerkracht in mijn rug.
De poort van een hal met glaskunst staat wijd open. Mijn rugzak af en rondkijken.
Vrouwen met veiligheidsbril met donkere glazen zitten achter werktafels en zijn geconcentreerd bezig.

Voor hen snort een brander met blauwgele vlam waarin ze de dunne staafjes glas verhitten en omvormen tot kunstige sieraden.
Een verkoopster wil graag een extra sticker van de Sufitrail om op haar scooter te plakken.
Even verder loop ik langs een etalage met meerschuimen tabakspijpen.
De omgeving van Eskisehir is eeuwen lang bekend vanwege het meerschuim in de bodem.
De stad werd bekend vanwege de bewerking van dit materiaal en door productie van pijpen.
In de winkel toont de eigenaar zijn verzameling en vertelt trots over het ambacht wat al generaties lang van vader op zoon wordt doorgegeven.
Aan het slot van zijn boeiende uitleg kiest hij een meerschuimen pijp uit en vult de kop met tabak.
Hij steekt de tabak aan met gesloten ogen en zuigt behaaglijk zachtjes aan de pijp.
Verzaligd staat hij onbeweeglijk stil als een mediterende monnik en puft zachte wolkjes rook uit.
Na de oude historische wijk gaat het pad omhoog door een uitgestrekte Islamitische begraafplaats.
Daar begint de randgemeente Odunpazari met flatbouw.
Verderop is een lager gelegen deel met nieuwbouw wijken.
Buiten de stad op 1000 meter hoogte ligt een lange rechte weg in een uitgestrekte vlakte.
Het miezert, een gure wind stuift over het land.
Een bestelbusje van de Jandarme, met blauw flikkerend zwaailicht, rijdt rond en passeert enkele malen.
We zwaaien vriendelijk naar elkaar, tot het busje plots stopt.
De commandant buigt zich naar mij en vraagt mijn paspoort.
Door de felle wind zijn mijn vingers stijf en gevoelloos. Ik probeer vergeefs de clips van mijn rugzak onder mijn poncho los te maken. Het lukt niet.
De commandant herhaalt het bevel vanuit het comfortabele voertuig.
Het lukt niet om de sluiting te openen en zijn stem klinkt steeds barser.
Het deert me niet als hij me mee zou nemen; in het busje is het lekker warm.
Ik pak door het open raam de hand van een soldaat beet, om hem de kou van mijn verstijfde vingers te laten voelen. Uiteindelijk geeft zijn commandant het op, groet en rijdt weer even doelloos door.
Achter een kudde schapen loopt een jonge schaapherder.
Zijn gave uiterlijk heeft kenmerken van nomaden uit Mongolie.
Ik praat Turks met de herder. Hiervoor put ik uit mijn beperkt arsenaal Turkse woorden.
Het resultaat is een schot hagel van Turkse woorden waarvan er slechts enkele raak zijn.
De hulpeloze conversatie besluit ik met :”Bye.”
De kudde is afgedwaald op zoek naar lekkere hapjes. De herder spoedt zich naar de kudde en roept als afscheid achterom:”I love you.”

Het dorpje Yukaricaglan Koyu, een haveloos oord met enkele schamele boerderijtjes, ligt verscholen achter een helling op de hoogvlakte.
Voor ik het dorp weer wil verlaten om verder te lopen, ontmoet ik een man aan wie ik vraag: “Nerede Muhtar,” (waar Muhtar)
Na enkele malen keren de vraag herhaald te hebben, haalt de oudere man zijn schouders op en zwaait naar de lege vlakte om ons heen.
Ik begrijp dat de Muhtar zeker niet thuis is.
Als twee dolende zielen zitten we even later op een bank naast elkaar en staren zwijgend over de onbegrensde ruimte van de vlakte.
Mijn Turkse woordenschat is snel op.
Deze handicap camoufleer ik met melodietjes op de mondharmonica.
Later verschijnt in de verte een stofwolk.
De auto stopt, het portier gaat open en de Muhtar stapt uit.
Hij leest mijn brieven en brengt me naar een kleine moskee. Via een stalen trapje tegen de blauwgroene muur van de moskee bereiken we een balkonnetje.
Een stalen deur gaat na veel wrikken open.
Er is een klein kamertje. Op de vloer liggen tapijten.
Langs een muur liggen gevouwen gebedskleedjes. Dit is mijn nachtverblijf.
‘s Avonds barst de stem van de Imam uit de speakers op het balkonnetje.
Beneden is een hokje vanwaar de Imam met slepende modulerende stem Allah prijst.
’s Avonds bonkt de oude man op de stalen deur.
Hij brengt me een bord soep en brood. Op het tapijt vouwt hij kranten uit en legt het eten erop en gebaart dat ik kan eten.

Vervolgens wacht hij zwijgend tot ik alles op heb. Daarna neemt hij de kranten en het bord weer mee en verdwijnt door de deur in het duister.
Om te wassen en te plassen moet ik via de trap naar het WC hokje buiten. Het vriest stevig en er waait een ijzige wind.
Na een koukleumend uitstapje naar de primitieve wc, improviseer ik een noodtoilet van een plastic diepvrieszak.
Ik leg een extra dek van gebedskleedjes over mijn slaapzak tegen de kou.
’s Ochtends schijnt door het raam een aangenaam zonnetje.
De wind is gaan liggen, voor het venster schommelen takken met witte kersenbloesem heen en neer.
Een duif strijkt neer en koketteert koerend voor het raam.
Mijn washandje is stijf bevroren.

NaYukaricaglan Koyuvolg ik het pad over het uitgestrekte golvende plateau.
Op de vlakte ontdek ik in de verte bewegende stipjes en onbeweeglijke witte keien.
Dichterbij gekomen zie ik dat de stipjes schapen zijn en de witte keien herdershonden.
Om hun nek dragen ze stalen halsbanden met lange ijzeren pinnen.
Deze beschermen de hond tijdens een gevecht met wolven, als deze de kudde aanvallen.
Zodra de vijf honden me ontdekt hebben stormen ze luid blaffend op me af en sluiten me in.
De herder, gekleed in een oliejas met capuchon, heeft me tijdig gezien en reageert onmiddellijk.
Hij gaat tussen mij en zijn honden staan, zwaait vervaarlijk dreigend met zijn stok boven zijn hoofd en schreeuwt tegen zijn honden.
Deze eerste confrontatie verloopt veilig dankzij het ingrijpen van de herder.
Met hun spijkerhalsband imponeren de beesten.

Het is niet leuk, desondanks voel ik me rustig en alert.Het volgende dorp Supuren ligt verscholen in een plooi van het landschap.
De huizen komen schuchter achter de helling tevoorschijn.
Het is een dorp van gammele, verlopen bouwsels.
De lemen onderkomens met daken van losse besmeurde dakpannen leunen hulpbehoevend en wankel tegen elkaar. Onder een afdak heeft men ondanks de armoede een betonnen lichtgrijze patio gemaakt.
Oude bankstellen op de patio en andere bezienswaardige oude meuk, geeft de verpaupering in het dorp een gezellig sfeervol tintje..
De betonnen drinkbak voor het vee en de waterput staan als eilandjes in de modder in het centrum.
De dorpspomp bestaat uit een lange boomstam met een contragewicht. Aan de andere kant hangt een rubber waterzak.
Een dorpeling brengt me naar de woning van de Muhtar.
Voor het huis van het dorpshoofd roept de man naar boven naar de Muhtar.
Even later gaat het raam open en verschijnt de echtgenote van het dorpshoofd.
Een forse waakhond aan een ketting valt vervaarlijk naar me uit en gromt met opgetrokken lippen.

De Muhtar komt even later naar buiten, terwijl hij zijn overhemd fatsoeneert.
Hij nodigt me uit om hem te volgen. Op het erf scharrelen kuikens tussen het stro.
De hond gaat nu wel gedwee opzij.
Via een trap komen we in de huiskamer.
De vrouw van de Muhtar maakt eten klaar, spreidt een kleed over het tapijt en zet het dienblad met eten neer.
Gaban Başkaya, het dorpshoofd, zit soepel in kleermakerszit op het tapijt en nodigt me uit om te gaan zitten.
Mijn stramme botten protesteren. Het lukt me niet om ook zo te gaan zitten.
Gaban helpt me door het eten op een laag tafeltje voor me neer te zetten.
Zijn vrouw stalt de gerechten voor ons uit; gebakken ei, kwark, kaas, zoete siroop, zelf gebakken brood, kersen en spicey rode poeder.
Ik volg het voorbeeld van Gaban en scheur stukken van het vers gebakken brood af en pak hiermee een gerecht of doop het stuk brood in een van de kommetjes.
Tijdens de maaltijd leest de Muhtar bedachtzaam mijn kennismakingsbrieven.
Zelfs ondanks mijn beperkte kreupele Turkse woordenschat is er tussen ons een warme luchtige verstandhouding.
Gaban noemt bekende Nederlandse voetballers in de Turkse competitie, Wesley Schneider, Arjen Robben en Dirk Koit zijn de Turkse nationale favorieten.

Tijdens het eten klinkt buiten een stem die de Muhtar roept.
Hij staat op, steekt zijn hoofd uit het vensterraam, hoort de dorpeling aan en geeft raad.
Met takjes wordt de bruine geëmailleerde houtkachel aangemaakt.
De vrouw zit op het kleed en schudt meel en gist in een plastic bak en kneedt dit tot brooddeeg.
Na het eten nemen we afscheid. Na mijn vertrek uit het

gastvrije dorp sla ik een landweg in.
Na een poosje blijf ik stilstaan om achterom te kijken.
Supuren is sinds mijn bezoek geen gammel verlopen dorp, maar een dierbaar sprookjesdorp wat dromerig leunt tegen de heuvelhelling. Vermaakt denk ik terug aan de scene met de Muhtar, die uit het raam hangt om dorpelingen toe te spreken.
Het pad maakt een bocht naar een marmergroeve. Enkele marmerblokken versperren de doortocht.
De track op de GPS is prima.
Deze volgt nauwelijks zichtbare geitenpaadjes, maar koerst resoluut naar het dorp Karapazar.
De hoge witte minaret is het eerste baken. Naarmate ik dichterbij ben komen woningen die achter een glooiing verborgen liggen geleidelijk tevoorschijn.
Langs kronkelige modderige paadjes zoek ik tussen de huizen de woning van de Muhtar.
Bij een der lemen huizen, wordt een raam geopend.
Een vrouwenhand steekt me een pakje eten toe.
De Muhtar is onvindbaar, dus loop ik door naar het volgende dorp Sarayoren.
Later in de middag daalt de temperatuur; een gure wind jaagt stuifsneeuw over de weg.
De track geeft een doorsteek door de beboste heuvels aan. Na een hoopvol begin beland ik in een geul met drijfzand waardoor water stroomt en de kanten afgekalven.
Na nog twee mislukte doorsteekpogingen keer ik om en loop terug naar Karapazar.
Op de terugweg kom ik een man tegen.

Hij werkt nog tijdens de schemering op zijn stukje grond.
Hij raadt me om toch dwars door te steken naar Sarayoren.
Ik vind het te riskant. Het is al laat, ijskoud en het pad waar de man over praat staat niet op mijn kaart.
Ik rijd met de tuinman terug naar het dorp. Naast de Cami is een gemeenschapsruimte met een lange rondzitbank tegen de wanden.
Het vertrek lijkt op een grote verkeerstoren met ramen rondom die uitkijken over het dorp.
De kachel wordt aangemaakt en een kan water wordt opgezet voor de thee. Via een stenen trap komen meer mannen naar boven en zoeken een plekje op de banken tegen de wand. .
Muhtar Turgut Galişan is inmiddels gearriveerd. Zijn leesbril staat voor op het puntje van zijn neus als hij mijn brieven leest. Met zijn wijsvinger volgt hij de tekst.

Onder zijn petje schuilt een vriendelijk gezicht.
Hij lacht hartelijk met zijn mond open, waar nog maar drie tanden heldhaftig stand houden.
Turgut neemt me mee naar zijn woning.
Binnen brandt de kachel. De zwaarlijvige echtgenote van Turgut maakt hijgend het eten klaar. Turgut gebaart dat haar kortademigheid veroorzaakt wordt door haar hoge gewicht.
We smullen van het heerlijk eten, rijstsoep, aardappelblokjes in vleesjus, komkommer en tomaat en tot slot een toetje van bruine gesponnen suiker in honing.

Rond acht uur is het donker en stil in Karapazar.
In het duister loop ik achter de Muhtar tussen de huizen tegen een heuvel over een spekglad paadje.
Voor een woning stopt Turgut.
Hoewel er niemand thuis is snort de houtkachel en is het er behaaglijke warm.
In bed denk ik na hoe ik de volgende dag naar Sarayoren zal gaan.
Het heeft licht gesneeuwd en een doorsteek over de bergen door bossen vind ik te riskant.
In de woning van de Muhtar merk ik dat zijn dochter en schoonzoon hun huis aan mij hebben afgestaan.

Na het ontbijt brengt Turgut met een afgeragde Renault 12 naar Sarayoren.
Daar rijdt hij nog een stukje over een pad dat van Sarayoren naar Karapazar gaat.
De GPS registreert dit, zodat ik achteraf het in de GPS track alsnog kan invullen.
In Sarayoren kloppen we aan bij de Imam, Ercan Geçer.
Zijn vrouw zorgt voor de maaltijd, maar laat zich niet zien.

Gelukkig spreekt de zoon van de Imam Engels, waardoor we geanimeerd met elkaar kunnen praten.
Turgut, mijn knuffelige gastvrije ongepolijste gastheer, vertrekt en neemt afscheid.
De zoon van de imam adviseert om niet over de paden maar via de weg naar Taslikkoy te lopen. De paden van de GPS track staan onder water.
Taslikkoy is het volgende gehucht. Een troosteloze bouwval met enkele afbrokkelende ruïnes en een hond die tussen het puin dwaalt.
Er staan nog enkele bewoonde huizen. Behalve de hond kom ik niemand tegen.

Na Taslikkoy slingert het pad door het landschap maar eindigt abrupt.
Sinds een verkaveling snijden kaarsrechte paden met witte steenslag door het landschap.
Kale percelen strekken zich uit tot aan de horizon. Een hemel met sierlijke wit geklopte wolken vult de leegte van het schrale land.
Door de nieuwe indeling van het gebied ben ik even het spoor kwijt.
De GPS geeft wel de juiste koers aan, maar deze gaat door de velden tot een greppelweggetje voor Ayvali.
Het dorp ligt weggezakt in een dal. Een hoge brede berg hangt als een gestolde vloedgolf boven de huizen. In het dorpscentrum is een theehuis.
Binnen klinkt geroezemoes van keuvelende mannen. De meeste theedrinkers houden hun jas aan en hun pet op.

De planken vloer is donkergrijs van ingevreten vuil.
Op de ronde tafeltjes liggen plastic kleedjes met theeglaasjes op gedecoreerde plastic onderzetters.
De jongen, die de thee rond brengt, leunt over het roze geverfde houten barretje naast de samovar, de theemachine.
Hij loopt met een vol dienblad tussen de tafeltjes door en verwisselt bij klanten, die hun vinger opsteken, de lege glaasjes. Hij neemt trots de sticker van de Sufitrail aan en plakt deze onmiddellijk op de voordeur.
Op weg naar Seyitghazi blijf ik stilstaan en kijk achterom naar Ayvali.

De hoge berg lijkt nu de huizen niet te overweldigen, maar als een kasteelmuur te beschermen.

Zes jaar geleden in 2009 bezocht ik het volgende stadje Seyitghazi.
De brandweercommandant in Eskisehir, Mustafa Yeter, regelde toen mijn onderdak in het nieuwe verzorgingshuis.
Ik hoop daar opnieuw oude bekenden uit 2009 te zullen ontmoeten.

2009 Seyitghazi:

In *het pas geopende verzorgingstehuis wonen zes mannen en een vrouw.*
De oude vrouw reageert aanvankelijk gespannen en angstig-agressief naar mij.
Ze went geleidelijk aan mij, de vreemde gast.
Mijn mondharmonicamuziek zorgt voor een geanimeerde vrolijkheid.
Ook de vrouw vindt het leuk.
Ik kus haar hand en druk deze tegen mijn voorhoofd, als compliment en teken van respect. Een forse man heeft vroeger in Duitsland gewerkt en spreekt wat Duits.
Sinds het overlijden van zijn vrouw woont hij hier.
Het groepje mannen raakt in een ondeugende uitgelaten stemming. Ze zingen vrolijk, dansen op de muziek en dagen elkaar uit.
Een gebogen mannetje, een oud-militair en bokser, is slechtziend en wendt zijn gezicht in de richting van het geluid.
Hij gniffelt om alle ondeugende uitlatingen.
Enkele verzorgsters komen op het rumoer af en schuiven aan.
Na de warme maaltijd vraag ik de man, die wat Duits spreekt, om mij het dorp te laten zien. Zijn kinderen wonen ver weg. Hij bleef hier alleen achter.
Hij leidt mij rond in de plaatselijke moskee.
Tot onze verbazing mag er niet gefotografeerd worden van de Imam.
Op mijn kamer gniffel ik na van deze opwindende dag.
Eerst een gastvrij onthaal bij de brandweer in Eskisehir, daarna het bezoek aan een dagverblijf, de ontvangst door de Gouverneur, het interview met de pers, het bekijken van het oude klooster boven op de berg en de sfeer in het verzorgingstehuis.

Zoveel gevarieerde kontakten, zoveel verrassingen al vanaf het begin van deze tocht.
's Avonds voor het slapen, zap ik de tv kanalen af en zie tot mijn verbazing mijzelf op het scherm tijdens het interview. In het verzorgingstehuis heeft ieder veel plezier. Herinneringen van vroeger komen bij bewoners weer boven drijven.
Een oude stramme militair blaft luid door het zaaltje:"Good Morning,"en ik blaf enkele kreten naar hem terug. De oude man herinnert zich verbrokkelde stukjes uit zijn leven bij de militairen in Duitsland en Engeland. Bewoners en personeel zwaaien me uit.
Met rugzak om en stok in de hand laat ik het dorp achter me en stap door de groene heuvels van de Anatolische Hoogvlakte.

2015 Seyitghazi

De herinneringen van de vorige tocht zes jaar geleden hebben van Seyitghazi een lief sprookje gemaakt.
Zonder GPS is de plaats Seyitghazi anno 2015 onherkenbaar.
Ik vraag Cergiz Sari, hoofd van de gemeentepolitie, waar het verzorgingstehuis is, maar we begrijpen elkaar niet. Cergiz spreekt alleen Turks.
Met het cadeau van de gemeente, een zware agenda en een plaatjesboek, ga ik met Cergiz op de foto. waarbij de cadeau's duidelijk getoond moeten worden.
Hierna brengt de Zabita (politie) me naar een recreactieparkje met een forellenvijver enkele speeltuigen en een veldje met blokhutten.
Deze avond buiten het toeristenseizoen is het park een uitgeblust geheel.
Gelukkig zorgt de eigenaar 's avonds voor warm eten.
De volgende ochtend is het park verlaten en loop ik terug naar Seyitghazi

3 Seyitghazi – Basara
Mowgli achter de koeien, Midas en Ben, Uncle need petrol

Langs de weg voor Seyitghazi staan verschillende werkplaatsen naast elkaar.
Ik loop overal binnen en geniet van de manier waarop voertuigen, auto's, tractoren, bestelwagens gerepareerd worden. Simpel, handig en alles is zichtbaar.
De vonken spatten van de slijpschijf, de lasbrander patst aan, de snijbrander smelt zich door het metaal.
Er is geen brug om het voertuig op te plaatsen, de monteur kruipt in of onder de motor.
Helaas wordt het werk onderbroken zodra ik de werkplaats binnen stap; eerst drinken we thee.
In de stad leidt de GPS track naar het kloostercomplex Seyit Battal Gazi boven op een heuvel.

Seyyit Battal Gazi

De moskee en mausoleum "Seyyit Battal Gazi Kulliyesi" was ook een voedselbank voor de armen. Het is gebouwd in 1207-1208. Tijdens het Ottomaanse Rijk werd er omstreeks 1517 een Koranschool aan toegevoegd.

Het is nog vroeg. Er zijn nauwelijks bezoekers in het gerestaureerde kloostercomplex.
Verkoopsters wachten achter hun kraampjes met souvenirs, sieraden, ansichtkaarten en beeldjes op de eerste klanten.

Het is een verademing om met hen gemakkelijk en vrij te praten.
De verhouding man-vrouw is in dit Islamitische land gebonden aan wisselende omgangsregels.
Deze verkoopsters lijken me zelfbewuster en zelfstandiger. Sommigen maken zelf de voorwerpen die ze verkopen.
Op een krukje achter de kraam zit ik tussen hen.
De vrouwen delen hun eten met mij en het is tussen ons erg gezellig.
Het pad lokt weer, ik neem afscheid.
Buiten de muren van het kloostercomplex slingert een pad door de bergen.
Beneden kruipen auto's over de verkeersweg.
Na een heuvel verschijnt een gebied met golvende helgroene akkers. De velden vloeien omlaag tot het volgende dorp Orencik.
Bij mijn aankomst klinkt vanaf de Moskee de oproep voor het twaalf uur gebed.
Mannen volgen de paadjes, die leiden naar een omheind tuintje naast de moskee.
In dit vriendelijke miniparkje zitten de mannen op een bank onder een overdekte houten prieel; de rust- en praathoek.
Oudere mannen lopen via een poortje de moskeetuin in en begroeten alle andere dorpelingen.
Daarna groeten ze mij.
De jonge Imam leest mijn kennismakingsbrieven voor aan het gezelschap.

De Imam is enthousiast en plakt de sticker op zijn moskee.
Wanneer ik vertrek kies ik volgens de dorpsbewoners de verkeerde weg.
De mannen in het prieel protesteren heftig.
Mijn geprogrammeerde GPS route wordt unaniem afgekeurd.
De hoofden schudden nee. De weg is hobbelig en slecht, zij kennen een veel betere weg.
Een man pakt me bij de arm en voert me als een arrestant naar een vrij nieuwe asfaltweg.
De man wijst recht vooruit en laat mijn arm daarna los.
Er is nauwelijks verkeer.
Onderweg ontmoet ik een boer, die zijn koeien laat grazen.
Mijn oorspronkelijke GPS route is volgens hem gevaarlijk.
Er lopen veel honden bij de boerderijen.
Door de bezorgde mannen van Orencik mis ik het geplande dorp Sancar.
De entree van het volgende dorp Saricarillas ziet er weinig hoopvol uit.
Een zijpad tussen grauwe heuvels leidt naar het dorp.

Aan de rand van een dromerig meertje staan enkele woningen.
Langs de oevers zijn enkele bankjes.
Het glinsterende water, de stralende zon en de helderwitte lentebloesem maken het dorp tot een welkome oase.
Op een barak langs het meertje staat: “ SARICAILYAS – KÖYÜ – MUHTARLIĞI “, het gemeentekantoortje.
Naast de barak wacht ik op de eerste mensen die op dit podium zullen verschijnen.
Ik wacht en suf, de stilte blijft.
Ik sta op en slenter door het lege dorp en improviseer wat op mijn mondharmonika tot plots de stem van de Imam uit de speakers het dorp wakker schudt.
Na afloop van het gebed vraag ik hem naar de Muhtar. Hij wijst me zijn huis.
Op het erf van de kleine boerderij staan de Muhtar en zijn zoontje tussen opgewonden koeien en kalveren.

De beesten bokken, springen speels en dol over het erf.
Een kalf duwt het zitvlak van de Muhtar met zijn kop omhoog. Deze verliest zijn evenwicht, springt opzij en ondergaat dit lachend.
Het zoontje, Keram van zes jaar, loopt onbevreesd tussen de dansende lompe koeienlijven.
De kachel in de gemeentebarak wordt aangestoken. Hierna brengt Keram een tasje vol heerlijke gerechten.
’s Avonds verzamelen de mannen uit het dorp zich in een leeg pand.
Mijn gastheer heeft me ook uitgenodigd. In een lokaaltje staat een barretje.
De zeventienjarige Ismael zwaait scepter. Hij zet thee en brengt deze rond.
Hij spreekt gebrekkig Engels en vult de lacunes aan met behulp van Google Translate.
Salih, de Muhtar is 41 jaar oud, ongeveer de leeftijd van mijn kinderen.
Automatisch veronderstel ik onderweg met leeftijdgenoten contact te hebben.
In werkelijkheid zijn ze van een jongere generatie.

Oudere mannen die ik onderweg ontmoet zijn weer vaak mannen van mijn eigen leeftijd.
De strekking van de gesprekken in de dorpssoos ontgaat me, behalve wanneer de Muhtar demonstreert dat de Imam zich heeft laten besnijden.
De lichtbundel van mijn hoofdlamp wijst me, in de donkere stilte, de weg terug naar mijn slaaphuis.
De dorpelingen van Saricarillas verwennen me gastvrij.
De kachel gloeit nog. Op de bank val ik in slaap.
’s Ochtends haalt Keram, het zoontje van de Muhtar, me op voor het ontbijt.
Salih woont samen met zijn vrouw, drie kinderen en zijn moeder op de kleine boerderij.
Zijn moeder is na een beroerte halfzijdig verlamd.
De spieren van haar verlamde hand bezitten echter nog kracht.
De Muhtar geeft me een anti-allergie zalfje voor mijn gezwollen hand.
Deze is opgezet, waarschijnlijk door de felle kou of door een allergische reactie.
Het zoontje Keram van 6 jaar mag pas eind van het jaar, als hij zeven is, naar school.
Hij helpt Salih, zijn vader, op de boerderij en mag soms de koeien drijven.
Vanochtend brengt hij de koeien naar het meer..
Kerams vader staat naast me aan de andere kant van het meertje en geeft aanwijzingen.
Zonder de eigenzinnige beesten op te jagen leidt Keram de koeien netjes achter elkaar naar het water.
Hij loopt onbevreesd achter de soppende stampende hoeven en zwiepende uiers.
Soms huppelt de tengere Keram speels achter de rij met massieve schonkige koeienlijven, als Mowgli en Balou van Junglebook
Bij ons afscheid wil ik het brood wat ik over heb achter laten.
De broodresten volgens de Muhtar geschikt om aggressieve honden onderweg te paaien.
Maar Midas zal me tijdens mijn tocht beschermen tegen de honden.
Sukranli, het dorp na Saricaillias, lijkt verlaten. Hoewel het bewoond is, zie ik niemand. Opzij van de weg achter de huizen rijzen heuvels van kalkzandsteen op.
Daarachter lijkt de wereld op te houden.
Het ronken van een tractormotor verbreekt de stilte.
Een hond gaat blaffend tegen me tekeer. De restjes brood brengen hem tot rust.
Het recept van de Muhtar blijkt te werken.

Bij een schaapskudde dreigt een herdershond met een spijker halskraag.
Het beest houdt afstand nadat ik mijn stok in de lucht steek en een steen opraap.
De schaapherder wenkt me naar hem toe. Hij draagt een geweer.
Even verder graast zijn ezeltje, een zachtgrijs pluizig knuffeldier. De ketting is los en sleept over de grond. Op zijn rug draagt hij twee bruine canvas tassen met de spullen van de herder.
Langs de rand van de velden verrijzen kalksteenplateau's.
Donkere uithollingen markeren oude graven of schuilplekken van vroegere bewoners.
De weg slalomt door het groene gebied.
In de verte ligt het dorp Cukurca. Net als voorgaande dorpen ligt het verscholen tussen de heuvels. Dichterbij komt het dorp pas uit zijn schuilplaats.
Het puntige torentje van de moskee steekt boven het groen uit.
Een dorpeling wijst me de weg naar Midashan, een hotel, hostel en camping.
Met gebaren maakt hij duidelijk, dat er een tamelijk forse Nederlander woont, Ben.
Op de plek van Midashan staat de droom die Ben Claasz Coockson met enkele vrienden eigenhandig heeft verwezenlijkt; een saloonachtig gebouw met houten pilasters.
Op het terrein staat een gerenoveerde woning met enkele gastenverblijven.
Elke vorm van verblijf is er mogelijk; kamperen hostel of hotel.
Achter de groene vlakte wonen de buren van Midashan.
Het zijn de lege graven in een soort graftempel.
Ben kan met zijn verhalen de geschiedenis en de oorspronkelijke bewoners weer tot leven wekken. Hij komt de volgende dag terug uit Ankara.
Ben was ooit kapitein bij de infanterie, onderdeel van het Nederlandse leger.
Hij studeerde later archeologie, werd professor en deed onderzoek naar de leemkultuur.

Hij schreef het boek: "Living in Mud"
Op Midas Han pakt ieder stevig aan. Alles moet piekfijn in orde zijn voor het komende seizoen.
Ben organiseert tochten door het uitgestrekte cultuur- en natuurgebied.
De streek heeft een rijke historie met enorm veel archeologische schatten.
Ben verzorgt ook archeologische excursies.
's Avonds keren de herders van Cukurca met hun kudden terug naar het dorp.
Een jonge potige schaapherder staat wijdbeens op de heuvel en kijkt omlaag.
Hij ziet dat ik met belangstelling naar zijn kudde op de heuvel kijk.
Met grote passen loopt hij soepel de heuvel af en vraagt om mee te gaan naar zijn kudde.
Zijn kleine moedertje schenkt eerst thee voor ons in.

Op de heuvel sta ik even later tussen de schapen, geiten en honden.
De honden met de stekelige halsbanden kan ik nu rustig benaderen en van nabij bekijken.
Terug in Midashan praat ik met de man van de andere archeologe Nihal.
Nihal werkt samen met Ben en is getrouwd met een Duitse archeoloog.
Beide wetenschappers zijn met hart en ziel aan hun project verknocht.

De startfase is spannend. Ieder beseft dat dit project niet inspeelt op het massatoerisme.
Midashan biedt de kans op een exclusief avontuur voor een geïnteresseerd select gezelschap.
Ook hier word ik gul en gastvrij ontvangen.
Ik bewonder ieders inzet en lef.
Bij het afscheid wens ik iedereen, Midashan Ben, Nihal en haar man succes.
Daarna zet ik koers naar Yazilikaya.
Vlakbij Yazilikaya ligt Midas Han (City)

Yazilikaya Midas Han,

Vanaf 1800 onderzochten diverse archeologen de citadel op het rotsachtige plateau van Yazilikaya.
Het plateau ligt ongeveer op 70 meter hoogte.
Men veronderstelt dat de Citadel ommuurd was en zich kon verweren.
Midas Han was het religieuse centrum van het Phrygische koninkrijk.
Gordion was het politieke centrum. De vondsten tonen aan dat het al 3000 jaar voor Christus bewoond werd.
Hier was later het heiligdom van de hittieten in de dertiende eeuw v.Chr
Tussen negenhonderd en zevenhonderd v. Chr. zetelde hier het godsdienstige centrum van het Phrygische Rijk. Er leefde een bloeiende gemeenschap.
Een Nederlandse archeologe Emilie Haspels deed hier belangrijk onderzoek.
Zelfs nadat het Phrygische rijk instortte werden nog artefacten toegevoegd of veranderd.
Midas Han staat op de Wereld Erfgoedlijst van de Unesco

Door het gebied rond Yazilikaya lopen gemarkeerde wandelpaden, The Phrygian Way, met een lengte van ruim 500 km.
Na een bezoek aan Midas City wandel ik verder langs de route van de Phrygian Way.
Hoewel de route gemarkeerd is, moet mijn GPS soms bijspringen.
Het pad gaat door een mooi natuurgebied.

Phrygian Way

Frygië was een koninkrijk verbonden aan de legendarische Koning Midas en de moedergodin Cybele. Het pad is gebaseerd op de eeuwenoude wegen van de Frygiërs, die al ruim 3.000 jaar gebruikt worden door verschillende beschavingen.
Het pad ligt in Centraal Anatolië en loopt door de provincies Ankara, Afyonkarahisar, Eskişehir en Kütahya. Het gebied is eenvoudig te bereiken met snelle busverbindingen vanaf zowel Istanbul, Ankara, Izmir als Antalya.
De Phrygian Way omvat drie hoofdroutes die allen beginnen bij de rotsformaties van Midas' stad Yazılıkaya, die toendertijd het religieuze centrum van de Frygiërs vormde.
De Phrygian Way is geheel gemarkeerd volgens de internationale standaard, met de bekende rood-wit tekens en wegwijzerpalen. Er zijn GPS-data verkrijgbaar en een website is in de maak (www.phrygianway.com). Het pad is onderverdeeld in 67 dagwandelingen die ook los te lopen zijn.

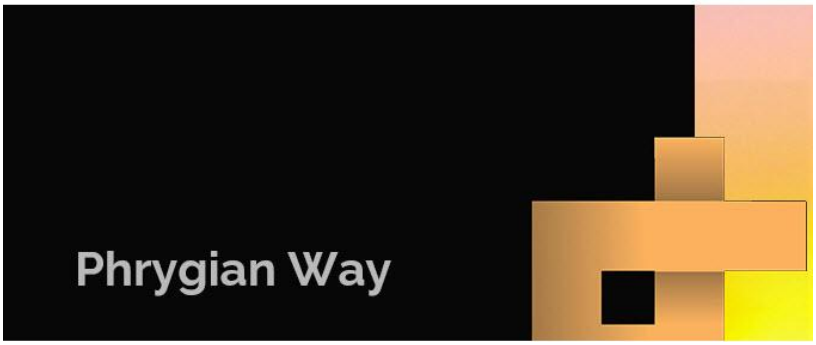

Soms verraadt een licht gerinkel van schapenbellen een kudde, meestal schuilgaand tussen struikgewas.
De herders, laten hun kudde even aan hun lot over en komen belangstellend naar me toe.

Sommige hellingen zijn bezaaid met los bergpuin.
Het rood-witte spoor van The Phrygian Way is op sommige delen vervaagd.
De GPS komt dan te hulp.
Het dorp Aglarca ligt in een dal.
Het pad naar het dorp daalt tot 1350 meter.
Op een driesprong knikt het pad links naar Aglarca.
Bij deze knik verschijnen twee jongens tussen de bomen en lopen naar me toe.
Ammar, de grootste van de twee, spreekt Engels.
Zijn moeder is lerares Engels, zegt hij. Zijn vriend beaamt dit.
De familie van Ammar komt oorspronkelijk uit Circassia. Ze zijn vanuit Syrie naar Turkije gevlucht.
Ammar brengt me naar een barak waar hij samen met zijn moeder en twee broers leeft.,

Circassia

Het volk van de Circassianen ook wel Cherkes genaamd leefde van oudsher in Circassia in de noordwestelijke regio van de Kaukasus.
In de loop van de geschiedenis onderging dit gebied langs de Zwarte Zee invloeden van Grieken, Romeinen, Khazaren, Mongolen, Tataren, Turken, en tot slot de Russen.
Het gebied zocht bescherming tegen de overmacht van vreemde indringers bij Rusland. Tsaar Peter de Grote lijfde in 1785 het gebied, de noordelijke Kaukasus, in.
Het werd een Russische provincie.
De trotse Circassianen verzetten zich, maar werden in 1864 definitief verslagen.
Het grootste deel van deze groep week uit.

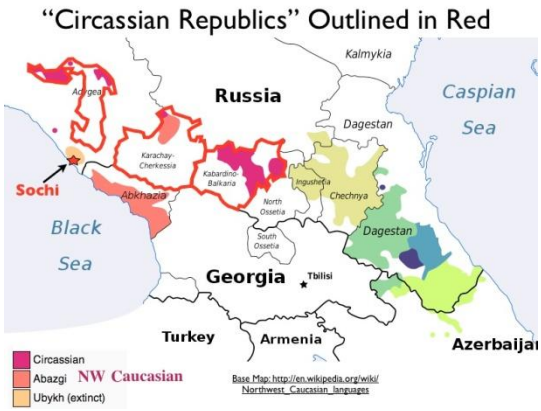

Nu leven nog slechts ongeveer 165.000 Adyghians (groep van Circassianen) in Rusland (Republiek Adygea en Karachay-Cherkessia).
Een andere groep van ca. 345.000 mensen, de Kabardians, leven in de republiek Kabardino-Balkaria (Rusland).
Andere groepen Circassianen zijn uitgeweken naar Turkije, Anatolie, en Syrie.
Het gebied Circassia kwam onlangs in het nieuws toen Poetin besloot om de Olympische Winterspelen in Sotsji te houden.
De Circassianen beschouwden dit als een ontheiliging van de graven van hun voorouders.

In de vallei, ingeklemd tussen bergen, ligt het kleine dorpje Aglarca.
Er wonen nog maar vijf gezinnen, hoewel het dorp zelfs een dorpshuis en een Cami heeft.

Het Syrische gezin vangt me op en maakt me wegwijs in het dorp.
Ze schakelen de Muhtar in.
Deze brengt me samen met Syrische familie naar mijn onderkomen, het dorpshuis.
De Muhtar en Emad, de oudste zoon van de Syriers, steken de houtkachel aan.
De moeder van Emad en Ammar is een statige verzorgde vrouw.
Ze heeft eten klaargemaakt en zet het dienblad voor me neer.
Het gevluchte Syrische gezin woont in een barak naast mij.
Emad spreekt Engels met een grappig accent.
Hij noemt me niet “Opa,”maar vertrouwelijk “ Uncle.”
De ouders van Emad gaven les aan kinderen van een rijke familie in Quatar.
Ze kochten van hun salaris een huis in Syrie.
De moeder dacht aanvankelijk dat Assad een goed mens was, tot hij zijn eigen bevolking vermoordde.
Vrienden van Emad zijn onder zijn bewind vermoord.
Het gezin heeft zes kinderen. Zijn vader woont nog in Syrie,
’s Avonds ga ik bij het gezin Balker op bezoek.
Emad en Ammar, de jongere broer, spelen beiden accordeon.
Ze spelen de Circassian volksmuziek.
De accordeon delen ze samen. Het instrument is eigendom van het dorp.
Ammar mag als eerste op de Weltmeister accordeon spelen.
De houtkachel brandt. Na het optreden van zijn jongste broer krijgt Emad het muziekinstrument en speelt Circassian volksmuziek.
De muziek brengt hem terug naar de Kaukasus. Zijn moeder zit tegenover hem, gevouwen handen en een treurige uitdrukking op haar gezicht.
Tijdens het optreden van Emad begeleidt Ammar hem met vijf houten kleppers als ritme.
Het gezin heeft veel leed en onrecht doorstaan.
In dit dorp wordt het gezin geaccepteerd.
Het is mogelijk dat ze hun kritiek voor zich houden uit wellevendheid ten opzichte van hun gastland Turkije.
Ik neem een filmpje op van de accordeonmuziek, maar eerst haalt Emad de lijn met wasgoed, die door de kamer hangt, weg.
Overdag zoek ik de WC naast de Cami. Ik open de deur van de vermeende WC in plaats van een WC stuit ik op een doodskist in de opslagruimte.
Bij hoge nood stap ik ’s nachts buiten langs de barak van de Syriers en steek een weg over naar het toilet van de Cami.
Emad vindt het gezellig om met me te praten, vertelt veel en laat het dorp zien.
Ook ik vind zijn aanhankelijke vertrouwelijkheid heerlijk.
De hond van de Muhtar zit met een ketting vast aan een rode Desoto, de veertig jaar oude Turkse Pick-Up. Volgens Emad weigert de oude truck nooit dienst.
De hond van de Muhtar gromt en blaft

vervaarlijk.
Voor zijn rondleiding zegt Emad plechtig:" Dear Uncle; jij bent de eerste gast in ons dorp, daarom we hebben nog geen full service." Wel verzekert hij dat de dorpsbewoners na mijn bezoek zich sterk zullen maken voor betere faciliteiten.

Prompt antwoord ik hem: " Geen full-service? Hoe kom je daarbij, dit is zeker vijf sterren waard!" waarop Emar schaterlacht.
Hij mist het contact met vrouwen van zijn leeftijd, die zijn hier niet.
Toch ziet hij hier zijn toekomst, koeien bijkopen en misschien ooit een auto.
Hij zou het fijn vinden als ik later Circassia in Rusland bezoek.
Zij kunnen niet meer terug keren naar dit gebied vanwege de beperkingen van de Russische regering.
Hij wil graag met me via Facebook contact houden. In het dorpshuis is een open WIFI verbinding, zodat hij als buur vrij internet kan gebruiken.
Het Syrische volk is een gastvrij volk waar mensen een groot hart hebben, meer als Turkije.
Zijn moeder is verfijnder en treurt om haar verloren verleden.
Vrouwen in het dorp raden haar aan om opnieuw aan te pakken door net als hen koeien te melken.
Huiverig zegt ze een beetje stijfjes:" Ik kan de beesten niet aanraken."
Haar stem klinkt opgewekt als ze zegt dat alle begroeiing in de bergen over twee weken volop in bloei zal staan. Daarbij wijst ze naar de heuvels rond het dal.
Haar kinderen accepteren de nieuwe situatie, sluiten gemakkelijk vriendschap met leeftijdsgenootjes en hebben weer toekomstdromen.
Hun afkomst voegt een zekere waardigheid toe.
Emad vraagt soms zijn jongere broer Ammar om hulp bij het vertalen naar het Turks of Engels.
Ammar kent de Turkse taal beter doordat hij meer met Turkse kinderen omgaat.
Emad is bezorgd en waarschuwt me goed te eten vanwege de klim over de bergen en zegt;
"Uncle, you need petrol in the tank!"
De volgende ochtend opent de muhtar het hek van de stal.
De schapen en geiten dringen naar buiten en waaieren uit.
De Muhtar volgt de kudde.
Zijn ezeltje zit vast aan een touw en sjokt achter hem aan.
De hond zit weer met een ketting aan de ezel vast en sjokt er achter aan.
Aan de rand van het dorp wachten twee schaapherders die met de kudde de bossen intrekken.
De Muhtar loopt met me mee en wijst me het pad naar Han.
Het pad klimt tegen een heuvel op en verdwijnt tussen bosschages.
Het bergpad slingert met bochten tot een hoogte van ruim 1600 meter.
De bosschages verdwijnen en een onbegrensd golvend tapijt van zacht groen gras verschijnt.

Na de zware klim voel ik me licht en gelukkig op deze top met de open ruimte rondom me met unieke vergezichten.
Ik zweef tussen de heldere wolkenlucht en het groene tapijt.
Regelmatig blijf ik stilstaan, hang op mijn stok en kijk traag om me heen.
Wanneer de lamme moeheid uit mijn benen verdwenen is loop ik verder..
Bij eerder gemaakte tochten voelde ik een opwindende spanning door het contrast tussen mijn fragiele nietigheid en de overweldigende natuur.
Deze spanning voel ik niet meer, ik voel me opgenomen in dit landschap.
Het grasland boven in de bergen is een voedselbron voor schapen en geiten.
In de beschutting van een helling zijn schuilplaatsen gebouwd van gestapelde rotsstenen.
Blauwe zeilen op de doorgezakte daken zijn met zware stenen verankerd.
Binnen omheiningen met verweerde houten palissaden zijn de dieren veilig beschut.

Na een lange afdaling doemt Han op.
Het dorp ligt tussen heuvels omringd door een groene vlakte.
Han is een grotere plaats. Er zijn winkels, een grote moskee en een gemeentekantoor.
Alle deuren van het gemeentekantoor staan open.
Zabita Unal zit achter zijn bureau. Hij roept het nieuws om via een microfoon.
Zijn boodschap klinkt uit de luidspeakers op de dorpspleinen in Han en Yazilkaya.
In het gemeentekantoor brengt een juffrouw in witte jas thee. .
Ugur, de gemeenteambtenaar, leidt me rond door Han.
Op een klein briefje staan alle toeristische hoogtepunten van Han.
Het gemeentepersoneel onderbreekt het werk en loopt naar buiten om kennis te maken.
Ugur spreekt een beetje Engels en doet erg zijn best.
Met een busje rijden we naar de ondergrondse stad. We klimmen boven op een kalkrots en zakken door een gat.

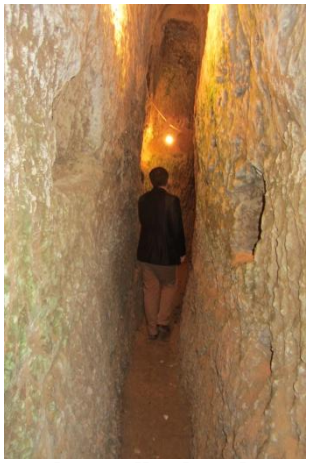

Vanuit de kleine ruimte kruipen we horizontaal naar een andere ruimte en en belanden via een nauwe opening in een smalle gang.
We lopen achter elkaar tot we in het donker niet verder kunnen vanwege de kapotte verlichting.
Op het briefje van Ugur staat ook de gerestaureerde Hamam.
De Hamam is niet in gebruik en zonder water is het een droog maar mooi museumstuk.
Hierna volgt als hoogtepunt de grote Moskee. Tijdens de Ottomaanse periode was dit een kerk.
De kerk annex moskee staat in de steigers. De moskee heeft een fraai versierde koepel.
Na de rondleiding loopt Ugur met me mee in de richting van Basara, het volgende dorp.
Even buiten Han nemen we afscheid.

Voor Basara word ik ingehaald door een tractor.
Het ploffend ritme van de motor vertraagt. De tractor remt met luid gekraak.
De bestuurder dringt aan om een stukje mee te rijden tot zijn akkerland.
Ik loop liever door, maar het aanbod is zo ontwapenend dat ik op het voertuig klim.
Tijdens de rit klamp ik me krampachtig vast aan het spatbord van de tractor.
In Basara bestaat uit een twintigtal dorpswoningen. Deze staan verspreid op een helling.
In de gemeentebarak rust ik uit. Er staat een houtkachel en enkele stoelen.
Achmed, een tanige man met grijze baard, komt na een poosje binnen en nodigt me uit om mee te gaan naar het huis van zijn zoon.
Via een houten trap komen we op een overkapt balkon.
Naast de deur naar de woonkamer staat een zitbank.
De hond beneden aan de trap valt tevergeefs uit naar mijn been.
Tijdig wordt hij gestopt door de ketting.
Op het balkon luieren we op de bank.
Hanife, de vrouw des huizes, brengt de glaasjes thee.
Ons gesprek stokt al snel, ondanks dat Achmed steeds luider zijn woorden herhaalt.
De oude schaapsherder is benieuwd naar mijn route en waarschuwt me voor de honden.
De familie Kalkmaz nodigt me uit om te blijven slapen.
De maaltijd wordt geserveerd op een kleed op de grond.
Hanife zet een rond dienblad met de gerechten op een houten ring.
Vervolgens schuift iedereen in kleermakerszit aan.

Hanife gaat ondanks haar gedrongen lijf en korte beentjes soepel in kleermakerszit op de grond zitten. Ze draagt een wijde katoenen pofbroek.
Met mijn langgerekte lijf kan ik haar niet nadoen.
De zoon Ibrahim komt terug van zijn werk bij de gemeente Han.
Hij heeft mij daar gezien en probeert nu dapper Engels met mij te spreken.
Met Ibrahim wandel ik door het dorp te laten. We dwalen rond tussen de ruines van twee oude kerken. Ze zijn intrigerend, maar zonder het verhaal blijft het een onbegrepen raadsel.
Kudden schapen en runderen komen tegen de avond uit de heuvels naar de stal in het dorp.
De herders lopen naar Ibrahim en maken een praatje.
Ibrahim zoekt een vrouw en vraagt of ik er een voor hem heb in Nederland.
Ik antwoord hem dat onze Nederlandse vrouwen wel erg duur zijn.
Voor opa Achmed is op de eerste verdieping een aanbouwtje gemaakt.
Zijn voordeur komt uit op het balkonnetje.
Moeder Hanife brengt ’s avonds eten voor de mannen.
Na de maaltijd zit ze helemaal alleen in kleermakerszit op de keukenvloer en verorbert in stilte de etensresten.
Ik voel me lichtelijk beschaamd over mijn aanvankelijke aarzeling om bij deze gastvrije zorgzame familie Kalkmaz te blijven slapen.

De povere buitenkant van huis en van de mensen heeft me misleid.
Moeder Hanife schenkt trouw thee bij en wast mijn kleren,
Ibrahim brengt me zijn scheerschuim en shampoo.
Even na 7 uur sta ik op. In de huiskamer springen Hidayet en Hanif verschrikt uit hun geïmproviseerd bed.
Zij hebben de afgelopen nacht hun bed aan mij afgestaan.
Opa Achmed is pas 63jaar.
Hij duwt bij mijn vertrek een stevige stok in mijn hand als wapen tegen honden.
Deze voelt massief en stevig, zodat ik mijn lichtgewicht aluminium Leki opberg.
In twee volgende dorpen kan ik volgens Achmed niet blijven slapen.
Daarna kom er een dorp met een gastvrije Muhtar.
Achmed loopt een stukje met me mee mee.
De tanige pezige schaapherder wandelt gemakkelijk over de zandpaden.
Aan de rand van het bos keert hij terug naar zijn dorp.
Bij het afscheid legt hij me uit hoe ik over de bergen naar het volgende dorp Muratkoru moet lopen via geitenpaadjes.

4 Basara – Emirdag
Een karretje op de zandweg

Gewapend met de stok van Achmed volg ik een pad wat smaller wordt en vervaagt of zelfs verdwijnt , zodat de GPS moet bijspringen.
Tussen struiken en bomen klinkt het rinkelen van schapenbellen gevolgd door hondengeblaf.
Iets later klinkt de stem van de herder.
Een hond ontdekt me. Blaffend alarmeert hij de andere honden.
Tussen de struiken komen uit verschillende richtingen honden tevoorschijn.
Even deinzen ze terug vanwege de stok. Nadat de herder het fluitsignaal van mij heeft gehoord, komt de herder tevoorschijn en jaagt schreeuwend de honden weg.
De oversteek vanaf Basara gaat gepaard met een pittige klim.
Het spoor van Achmed valt samen met mijn GPS track.
Het geitenpaadje verdwijnt soms tussen de struiken en is vaak niet zichtbaar.
Dankzij Gerard en Achmed is deze doorsteek veilig verlopen.

Na de bergen tussen Basara en Muratkoru wordt de begroeiing opener wordt het glooiende landschap lichter.
Aan de horizon verschijnen de besneeuwde bergtoppen bij Emirdag.
Muratkoru en Eskigomu, de dorpen waar ik volgens Achmed niet kan slapen, zijn kleine gehuchtjes in het vale heuvellandschap.
Voor Gomu pauzeer ik naast een drinkbak.
Een zware rode Desoto truck stopt. De forse besnorde trucker klimt uit de cabine.
De man draagt een zwarte hangbroek en baggert wijdbeens naar de kraan en vult enkele plastic jerrycans.
De glundere snorremans nodigt me uit om een klein stukje mee te rijden.
Ik klim in de truck met een stoer torpedofront.
In de cabine zit ik klem tussen mijn rugzak en de jerrycan. Na een korte rit van enkele kilometers vraag ik te stoppen. Een afslag eerder bij een zandpad vergeet ik te vragen om te stoppen..
Zodra ik de misser merk stap ik uit en wandel terug

naar het landbouwpad op de track.
Dit pad leidt rechtstreeks naar Gomu.
Een autosnelweg heeft Gomu, een grote welvarende plaats, doormidden gesneden.
Langs het grote kruispunt zijn enkele winkels en eetgelegenheden.
Aan de overzijde van de weg staat het gemeentehuis.
De burgemeester is bij de eerste kennismaking een formele imponerende man achter een monumentaal bureau met een glimmend opschrift “Tekin”.

Hij praat met forse zware stem a la Erdogan, alsof ze dezelfde cursus “spreken in het openbaar,” hebben gevolgd.
De burgemeester belt een kennis die Frans spreekt.

Daarna brengt hij me naar het lokaal in het sousterrain van de Cami.
Er staan schoolbanken voor de kinderen die Koranonderricht krijgen.
Beneden en naast het gemeentehuis zijn winkeltjes onder andere een theehuis.
Dit theehuis fungeert als gemeentekantine en lijkt ook gebruikt te worden voor minder formele kontakten met de burgemeester.
De secretaresse zegt dat de Baskan mij daar verwacht.
Ik ben zijn gast en mag niet betalen.
Twee minaretten van de moskee staan als witte wachters naast de zilveren koepels.
Ik betreed de marmeren trappen naar de gebedsruimte.
Een druk op een schakelaar laat duizenden kristallen druppels van de kroonluchter fonkelen.
De enige gast in de mystieke ruimte met zwijgende tapijten.
Zware trucks met marmerblokken uit Emirdag rijden voorbij.
De besneeuwde bergtoppen in de verte kruipen langzaam dichterbij.

Op een begraafplaats hakt een arbeider met een pikhouweel een gat in de grond.
De echtgenoot van een pas overleden vrouw kijkt verdrietig toe.
Dood en begrafenis volgen snel na elkaar.

Schaapherders wenken me om naar hun kudde te komen.
Ik loop met een kudde mee.
Een lammetje strompelt achter de kudde, het diertje kan het tempo niet bijhouden.
Tussen de kudde en het jong loopt halverwege besluiteloos moeder geit.
Ze kijkt achter zich en daarna naar de kudde.
Vertwijfeld merkt ze dat de afstand groter wordt.
Mekkerend roept ze haar jong. Deze maakt enkele machteloze sprongetjes.

Een stukje verder stopt de kudde. Moeder geit en kindje lam kunnen nu de achterstand inlopen.
Naast me stopt een sierlijk beschilderde platte kar met houten spaakwielen.
Voor de kar staat een witte schimmel.
Aarzelend bedank ik voor het aanbod, maar na de uitnodigende lach van de voerman spring ik alsnog op de kar.

Het fragiele karretje dreigt soms door grote vrachtwagens in de berm gedrukt te worden, maar mijn voerman leidt de schimmel met losse teugels en stuurt licht bij.
Het paard draaft in een vast tempo door.
Heuvelopwaarts vertraagt het beest. Bij elke stap beweegt de hals op en neer, alsof het paard zich naar boven duwt.
Wanneer de kar door een kuil rijdt wordt het paard door de dissel omhoog geduwd.
De kont van het beest lift een stukje mee en zijn achterpoten worden even omhoog getild.
De poep van het beest valt in een plastic kuip.
De zoete weeige geur dringt onze neusgaten binnen.
Mijn koetsier maakt een scherpe bocht naar een landbouwweg.
Door deze abrupte manoevre dreigt het fragiele karretje te kantelen.
Hobbelen over het zandpad door de vallei tussen de heuvels.
Ik geniet en ook de voerman heeft er plezier in.
Onze vrolijke gelukkige stemming past wel bij het lied : “Een karretje op de zandweg reed, de maan scheen helder de weg was breed,” doch jammer, we kunnen het niet samen zingen.
In de stad Emirdag rijdt de koetsier naar huis. Ik stap van de kar en wandel naar het centrum.
Langs de straat zitten op de stoep mannen bij de theelokaaltjes.
Taxichauffeurs wachten er op klanten en tracteren mij op thee.
Ze nodigen me uit voor een gratis maaltijd om twaalf uur.
Een jaar geleden is iemand overleden. De familie van de overledene verzorgt een maaltijd waar ieder welkom is.

Dit nieuwtje weet elke taxichauffeur in Emirdag.
Stipt om twaalf uur komen collega-chauffeurs uit de theehuizen naar buiten en persen zich in de kanariegele Fiat Doblo.
De auto is hun gezamenlijk bezit. De zes vrienden hebben samen deze taxi gekocht.
De auto is daardoor ook continu in gebruik. Ik mag voorin zitten.

Achter in de auto is het krap ; de stemming aan boord is opperbest.
We stappen uit bij een huis in een buitenwijk.
Op de binnenplaats hangen grote pannen boven houtvuren.
Vrouwen roeren in de pannen, anderen delen het eten rond en een groepje wast af.
De genodigden zitten aan lange tafels. Er wordt gretig geschranst.
Wanneer het bord van de Imam leeg is, zingt hij enkele gebeden.
Op het Gemeentehuis wordt ik ontvangen door de waarnemend burgemeester.
Murat, de ICT man van de gemeente, helpt dankzij zijn kennis van de Engelse taal met het vertalen.
Samen wandelen we hierna door het centrum van de stad naar mijn slaapvertrek in een leegstaand kindertehuis.

Karaçalar ?

Vandaag ga ik op zoek naar de Turks-Nederlandse sjamaan Faden Kara.
Ik heb haar niet eerder ontmoet en heb geen goede track naar haar dorp.
Haar huis staat in Karaçalar in de heuvels.
Na de bebouwing van Emirdag wandel ik tussen velden.
Langs de rand rijzen berghellingen, begroeid met bomen. Op de hogere helling voorbij de boomgrens ligt matgroene vegetatie.
Slierten sneeuw kruipen tussen de grillige berggroeven.
Tractoren ploegen het groen om tot de donkere vruchtbare aarde bloot ligt.
Deze ochtend liep ik voorbij een flat in Emirdag. Van een balkon riep Hakan uit Haarlem me.
Zijn vrouw gaf me een heerlijk maal mee voor onderweg.
Op een muurtje verorber ik een dik belegd broodje.
Een lunchpauze onder de lentezon met een orkest van lustig tjilpende vogels.
Vrachtwagenchauffeurs steken hun hand op of claxoneren. Ik voel de trillingen van het wegdek als de zware lading marmer en travertin langsdendert.
Het licht van de zon en de schaduw van wolken jagen over de open vlakte.
Karacalar verschijnt van achter een heuvel.
Bij de moskee vraag ik een jongetje naar Faden.
De jongen klopt aan bij het huis van een jonge Imam..
Midden in het dorp staat het theehuis van Zeki.
In het theehuis speelt een groepje mannen aan een tafeltje fanatiek Rummicup.
Ali, een van de rummicuppers, spreekt vloeiend Nederlands.
Hij onderbreekt het spel en vraagt hoe me hij kan helpen.

Ali woonde in Belgie, maar komt nu tot bedaren bij zijn ouders na enkele “probleempjes”.
Het huis van zijn ouders staat naast woningen van hun familie. Ze vormen een soort enclave in het dorp. Zijn familie helpt elkaar en komt indien nodig voor elkaar op.
Ali bezit de luxe van een internetverbinding.
Ali en Zeki zijn mijn houvast in het dorp.
Karacalar voel ik als een optelsom van misverstanden.
Met mijn komst stellen dorpelingen vragen over Faden, men is wel nieuwsgierig.
Niemand kan vertellen wie en waar ze is.
Na bedanken en begroeten stopt mijn Turkse woordenschat.
Zonder hulp van Ali ontaardt gesprekken in misverstanden.
Wat doe ik hier ? Ik wacht op iemand die ik niet ken.
Ondanks mijn zwakke uitleg ben ik toch welkom.
Ali en Zeki regelen een gesprek met Nurettin Şahbaz de huidige Muhtar.
Het dorpshuis, mijn onderdak is ondanks enige achterstand in onderhoud voor mij een fijne stek, dichtbij het theehuis.
‘s Avonds schijnen de gifgroene verlichte randen van de moskee door het slaapkamerraam.
Ik kies het minst gehavende stapelbed
Het sanitair in het dorpshuis is dermate gehavend, dat ik me was bij de schone wasgelegenheid naast de moskee.
In het dorp probeer ik de volgende ochtend informatie te krijgen over Faden, de sjamaan.
Haar naam spreek ik verkeerd uit en niemand begrijpt het woord sjamaan.
Het dorp heeft ongeveer vijfhonderd inwoners met vijf moskeeen.
Deze dag slenter ik door de straatjes van het dorp.
De mensen zijn gastvrij, hartelijk en belangstellend.
Boven de heuvels rondom Karacalar dreigen donkere onweerswolken.
De marmergroeve van Emek Marble, enkele kilometers buiten het dorp, lokt me.
Over het heuwelachtige terrein van de afgraving rijden zware gele bulldozers.
Om kolossale zwarte ballonbanden zitten kettingnetten.
Deze bieden meer houvast op de harde ondergrond.
Andere voertuigen, bulldozers en kranen, rijden op rupsbanden.
Langs de rand van de afgraving heeft een enorme kettingzaag heeft zich vastgevreten in het marmeren gesteente.

De zaag zit vast aan een rails die verankerd is in de bodem en trekt zich door de harde stenen grond. Achter de kettingzaag is de diepe zaagsnede.
De hijskranen, buldozers en kippertrucs kruipen als minitiaturen over de bodem van de groeve.
De felwitte wanden van de marmergroeve tarten de woeste donkere onweerswolken boven de groeve.
Osman Çelebi, een arbeider van Emek Marble staat langs de rand en kijkt naar de werkzaamheden.
De weerkaatsing van de zon in de marmerbak heeft zijn huid donkerbruin gebakken.
Hij laat me het bedrijf zien.

Een kraan op rupsbanden langs de rand van de afgrond zet zich schrap en wringt de massieve stalen bek tussen de wand en een gekliefd marmerblok.
De kraanarm duwt tegen het blok om dit te laten kantelen, maar wordt zelf achteruit gewrongen.
Tussen de rupsbanden verschijnt een wolk stof en rook.
Twee mannen schreeuwen aanwijzingen naar de kraanmachinist.
Ze dansen en springen om de hijskraan en halen halsbrekende toeren uit om te kunnen inschatten hoe de kraanarm het blok kan laten kantelen zonder stuk te slaan..
De ruwe steenklompen worden op de vlakke vloer van de groeve tot vervoerbare stukken gezaagd.
De twee groeven die in productie zijn leveren marmer van hoge kwaliteit.
Het noodweer barst los. Osman en ik vluchten naar de schaftkeet
De kok schept achter een luikje een warme maaltijd op mijn bord.
Buiten gaat het werk door, ondanks de buien.
Een werkploeg schaft in de keet.
Aan tafel naast Osman eet ik mijn bord leeg.
De slagregen roffelt luid op het dak, de gesprekken verstommen, het lawaai overheerst.

Osman moet weer aan de slag. Ik neem afscheid en loop langs de rand van de beide afgravingen in de richting van Karacalar.
Boven me dondert en licht het onweer. Beneden in de groeve werken gehelmde mannen als poppetjes in een speelgoedkist.
In het dorp in het theehuis van Zeki, stapt Ramazan, de Muhtar, driftig naar buiten en moppert tegen de chauffeur van de truck die te zwaar beladen is.
De trucks vervoeren telkens twee blokken, deze heeft er drie.
Deze drie blokken marmer wegen naar zijn schatting zeker samen zestig ton.
Alle mannen in het theehuis reageren heftig, dit gebeurt vaker.

De extra verdienste is voor de chauffeur, terwijl de kosten om de weg te herstellen door het dorp betaald worden.
De trucks rijden naar Afyon. Het marmer uit de streek wordt er bewerkt (verzaagd).

Zeki maakt een grote tosti voor me, maar weigert gedecideerd geld van mij.
Hij belt Faden. Haar nummer geeft geen gehoor.
Dorpelingen vertellen dat haar vader gestorven is. Het gezin had zes dochters.
Haar huis ligt een stuk buiten het dorp, maar niemand kan me de lokatie wijzen.
Ik wil een dag op haar wachten.
Hier wil ik niet langer van de gastvrijheid van het dorp en de lieve Zeki gebruik maken.
‘s Ochtends om half vijf klinkt de oproep van de Imam uit een moskee aan de andere kant van het dorp, gevolgd door de oorverdovende soera uit de speakers naast mij.
Ik doezel heerlijk in het bovenste stapelbed.

De stralende zon barst vrolijk door de groezelige ruiten.
Lang geleden zijn de laatste gasten geweest, gezien de gore staat.
De woorden van Emar in Aglarca schieten me te binnen :
“Dear Uncle; jij bent de eerste gast in ons dorp, daarom we hebben nog geen full service.”
“Hoe zou het zijn om hier voorgoed te leven? ”vraag ik me af. Misschien erg monotoon.
Voor het Theehuis stopt de gele bestelwagen van de post.
De Muhtar bekijkt de brieven en pakjes voor het dorp en roept de namen van de geadresseerden.
Tot mijn verbazing zit ook het pakje met stickers voor Faden erbij.
Dit pakket postte ik twaalf dagen geleden in Eskisehir.
Faden is niet thuis, dus neemt de postbode mijn pakje weer terug.
De berichten in het dorp over haar zijn tegenstrijdig. “Faden komt wel en Faden komt niet”.
De vorige Muhtar vraagt lichtjes chagrijnig naar mijn plannen.
“Morgen stap ik op”, meld ik hem.
Even later hoor ik dat Faden tegen het eind van de middag arriveert.

In het theehuis rouleren de dorpsberichten.
Zeki geeft even hierna het sein; ze is thuis.
Een dorpeling brengt me naar het huis van Faden, op 1150 meter hoogte en drie kilometer vanaf Zeki’s theehuis.
Faden heeft het huis laten bouwen met de hoop er later rustig te kunnen genieten.
Haar oma was Sjamaan. Deze droeg haar kennis van de natuurgeneeskunde over aan haar.
Kleindochter Faden verhuisde op haar achste jaar van Turkije naar Nederland.
Pas later heeft ze zich in natuurgeneeskunde verdiept.
Op de heuvel staat haar huis. Een rozerood dak en muren van cremekleurige natuursteen.
Voor het huis is een overdekt terras met een panoramisch zicht over de omgeving.

Karacalar ligt beneden in de vallei, omgeven door bergen.
Van binnen is het huis nog een casco, maar het lijkt vrij eenvoudig af te werken.
Het staat eenzaam in een klein weitje.
Het stukje grond is afgezet met lichtgrijze keien, struweel met houtsingels en rotsblokken.
Roestig prikkeldraad weert koeien en andere indringers..
‘s Avonds gaan alle luiken dicht. Ze worden met sloten extra vergrendeld.
Buiten, verscholen tussen rotsblokken, verraadt een klagend miauwen de schuilplaats van een jonge poes.
Faden is zeer begaan met een jonge dier, wat zonder voeding zal verkommeren.
Ze paait het beestje met lokkende geluidjes. Faden heeft wel dromen, maar nog geen duidelijke plannen.
Na vier dagen Karacalar wil ik verder trekken.
Faden geeft me voor mijn vertrek een massage.
Ze gebruikt speciale olie en schraapt na inwrijven krachtig met een lepelvormig voorwerp over mijn lijf. Daarna trekt ze even krachtig een platte spatel langs de behandelde plekken.
Tot slot laat ze beide handen boven me zweven en slaat ze af, waarbij ze voor zich uit praat.
Het effect van de massage is verrassend.
Mijn gewrichten die gedurende het lopen strammer worden, voelen zijn na de behandeling soepeler en voelen lichter.
De stap van de randstad in Nederland naar de berghut naar het isolement van een Turks dorp vind ik een moedige onderneming.
Dit huis verdient een eigenaar die geniet van de schoonheid en het tijdloze bestaan.
Nu, bij de start, worden de luiken ‘s avonds vergrendeld, de stilte verdreven door muziek, en de angst gevoed met wereldbedreigende complotten.

Chemtrails.

De Vrijmetselaars geloven in een complot waarbij chemtrails (chemische stoffen) in de lucht verspreidt worden.
Naast haar huisje op deze mooie zuivere plek kijkt Faden omhoog naar de lucht en ontdekt er aluminium, het gif waardoor gewassen niet tieren.
Misschien gebruiken vrijmetselaars andere begrippen voor milieuvervuiling enz.

Karacalar Vroeger

De ouders van Faden woonden in Karacalar.
De meeste dorpelingen waren arm en hadden moeite om rond te komen.
De mensen kweekten gewassen voornamelijk voor eigen gebruik.
Jaarlijks hadden ze pootgoed nodig. Een welgestelde familie leende pootgoed aan dorpelingen.
Dit voorschot moest bij de jaarlijkse oogst met extra rente verrekend worden.
Toen haar ouders dit niet konden opbrengen, regelde een koppelbaas werk voor haar vader in Nederland.
Het gezin had een moeizame start in Nederland doordat haar vader besmet werd met TBC en jaren in het ziekenhuis moest verblijven.

5 Emirdag – Cay
Osman en het boerderijtje van Adnan

Een taxi brengt Faden en mij naar Emirdag.
In het centrum neem ik afscheid van Faden en het groepje taxichauffeurs met de cooperative gele Fiat Doblo.

Tijdens het wandelen voel ik me drijven op een warme stroom van geluk.
Een onbelemmerde vrijheid in de ruimte om me heen. Ik verdrink in het panorama van het golvende tapijt van gras- en akkerland; groen-blauwe bergen, lichtblauwe lucht met traag drijvende toefjes witte wolken.
Van veraf liggen lichte stenen tegen de heuvelglooiing. Dichterbij zijn het grazende schapen.
In het gehucht Suleymanli rust ik uit op een bank voor de Cami. Aan de takken van de fruitbomen pronkt volle witte bloesem. Tussen de bomen staat een lief wit huisje, het huisje van de Imam.
De deur gaat open en de Iman, zijn vrouw en dochter komen naar me toe en verwennen me met koffie en koekjes. Alle hoekjes van mijn voortasje worden vol koekjes gestapt.Bij mijn vertrek volgt nog een plastic tasje met een pak brood.
Het tasje zwaait voor mijn buik heen en weer.

De Imam loodst mij voorbij de gevaarlijke köpekler (honden)
Hij heeft me al meerdere malen gewaarschuwd.
In het landschap staan tegen de hellingen eenvoudige woningen.
Soms klustert een groepje bijeen, verbonden met een waaier van licht getinte paadjes.
Achter een muurtje van gestapelde grijze keien staat een treurig vervallen bouwsel.
De bodem van het kleine erf is van breiige modder.
Over de rand van de muur verschijnt het hoofd van een jonge vrouw.
Haar prachtig gezicht is volmaakt tegen de sobere achtergrond van de povere stulp.

Ze vult mijn veldfles met koel water, maar wil niet op de foto.
Bij een autoweg stap ik een theehuis binnen.
Vrachtwagenchauffeurs die pauzeren vanwege de rijtijden zien de stok.
Ze demonstreren hoe deze gebruikt moet worden bij een aanval van honden.
Als je de honden op de kop slaat, worden ze alleen agressiever.
In geval van nood sla je ze tegen de poten, zodat die breken.
De poten zijn de zwakke plek. Tijdens deze tocht word ik dagelijks gewaarschuwd.
Tijdens andere wandeltochten heb ik dit nooit zo meegemaakt.
De GPS wijst me de weg via een karrespoor naar het dorp Kemerkaya
Op een grasveldje naast appartementen babbelen enkele vrouwen met elkaar.
Een vrouw hoedt een koe.
Terwijl ze het beest aan een touw vasthoudt maakt ze een praatje met de buurvrouw, die een kind sjort. Ze leggen uit waar ik ongeveer de Muhtar kan vinden.
Onderweg ontmoet ik een groepje vrienden. Ze brengen me naar de Muhtar.
De jongens maken gebruik van de gelegenheid om de Engelse taal te oefenen.
In een parkje centraal wacht de Muhtar me op.

Hij is al tevoren gewaarschuwd.
Onder een lichtgetint canvas luifeldoek zit hij met een groepje mannen rond een tafeltje.
Eerst worden de glaasjes thee opgediend.
Mijn introductiebrieven gaan rond.
Ze worden door aandachtig gelezen en aan de buurman doorgegeven.
De Muhtar is een rustige vriendelijke man. Slapen en eten in Kemerkaya is geen probleem. Hij overlegt daarover met het groepje jongens, die met me meegelopen zijn.
De Muhtar waarschuwt dat ik moet oppassen voor de wilde zwijnen in de bossen.
Deze zijn in deze periode levensgevaarlijk.
In dit dorp heerst grote werkeloosheid.
Veel mensen trekken naar Frankrijk, Belgie of Nederland om werk te vinden.
Van het groepje spreekt Bryan het beste Engels.
Bryan vertelt zijn vrienden waar we over praten.
Het groepje loopt met naar mijn slaapkamer waar een stapelbed staat.
Op een grasveldje voor het gebouwtje van de gemeente staan vier zilverkleurige caravans.
Arbeiders die werken aan de watervoorziening wonen er tijdelijk.
Het groepje jongens blijft me trouw vergezellen en tronen me mee naar een winkeltje waar eten voor me wordt klaargemaakt.
In het donker babbelen we nog verder. We zitten buiten aan tafeltjes naast een theehuis.
In het donker klinkt om ons heen geroezemoes.
Na een seintje aan het hulpje in het theehuis wordt een dienblad vol tulpglaasjes door het open raam aangereikt.
Het theelokaal is druk bezet met voetballiefhebbers.
Op TV is een wedstrijd van de Turkse voetbalcompetitie.
De naam van Wesley Sneijder klinkt herhaaldelijk.

Eerst klinkt de enthousiaste stem van de reporter in de uitzending en daarna roepen de fans zijn naam door het zaaltje van het theehuis.
De volgende ochtend scheer ik me in een toiletgebouwtje naast mijn verblijf.
Ook de gastarbeiders wassen zich in dezelfde ruimte.
We hebben al eerder kennis gemaakt.
De vorige dag ben ik al in de caravans bij hen op bezoek geweest.
Voor ik het dorp Kemerkaya verlaat op weg naar Ozburun komt een man in een witte stofjas op me af en nodigt me uit voor de thee.
De man is concierge van de basisschool..
Zodra ik de eerste stappen in de school zet rennen opgewonden leerlingen naar me toe.
Een vreemdeling lijkt hier zeer ongewoon.
Een forse jongen wringt zich met bruut geweld tussen de kinderen door naar voren.
Leerkrachten halen verontschuldigend hun schouder op: Hij is gek.
De jonge vrouwelijke leerkrachten kunnen hem niet aan.
In de lerarenkamer maak ik kennis met het schoolteam.
Dan word ik rondgeleid en maak kennis met alle acht groepen.
Bij binnenkomst staan de leerlingen netjes op en zeggen de onderwijzeres na : “ Welcome ”.
Een leerkracht met witte stofjas aan vertelt de leerlingen over mijn tocht. Tot slot worden er foto’s genomen.
Er is ook een acht plus klas met een docent wetenschappen. Deze geeft les in algemene kennis, aardrijkskunde, biologie enz.
De kinderen die tussen de middagpauze overblijven eten samen met de leerkrachten een warme maaltijd.
Ik schuif aan bij hen.
Met de leerkrachten praat ik over de verschillende culturen, Nederland-Turkije, de verhouding man-vrouw, over religies als Christendom en Islam, enz.
Twee vrouwelijke leerkrachten dragen een hoofddoek.
Een van hen draagt traditionele ietwat saaie kleding, terwijl haar collega, ook met hoofddoek, verfijnd modieus gekleed is.
Een meisje uit haar groep met een gaaf engelengezicht en heldere aquamarijnen ogen vraagt haar juf hulp. Haar schoenveters zitten los.
De onderwijzeres strikt de veters.
Het meisje vleit zich schuchter tegen haar juf, vertrouwd en lief.

Op de speelplaats wordt gevraagd of ik met een groep meisjes mee wil doen met spelletjes.
Het zijn eenvoudige spelen als zakdoekje leggen, een bal opgooien en tegelijk een kleur roepen.

Tijdens het spel lachen de meisjes met gierende uithalen.
Een meisje kijkt ondeugend uitdagend en mikt bij trefbal zuiver. Ze gooit hard, waarna ze triomfantelijk schatert als ze me raakt.
Na schooltijd neem ik afscheid en loop samen met drie onderwijzeressen Kemerkaya uit.
De dorpsgrens wordt gemarkeerd met een grote boog met het opschrift " Güle Güle " (Vaarwel)

Over het smalle weggetje naar Ozburun kruipen zware trucks, geladen met split, naar boven.
Ze passeren en jagen een gordijn van stof over de vlakte.
Op de losplek haakt de truck vast aan een V vormige stalen bak, die meegetrokken wordt tijdens het lossen van de lading.
Herders lopen op de hellingen achter kudden grazende schapen.
Als eerste ontdek ik op een afstand de vacht van het ezeltje.
Daarna zoek ik tussen de schapen de licht getinte honden.
Dan realiseer ik dat mijn wapen, de stok, nog op school in Kemerkaya staat.
De herder waarschuwt de dieren die afdwalen.
Na het fluitsignaal volgt eerst een luide kreet en pas dan mikt de herder een steen in de richting van het eigengereide beest.
De bergketen in de verte wordt geleidelijk breder.
Het dorp Osburun lijkt eerst bescheiden en nietig.
Dichterbij zie ik pas, dat het dorp een behoorlijke omvang heeft.
De burgemeester Asim Kiliaslan zetelt op de bovenste verdieping van het gemeentehuis.
Op zijn werkkamer staan zware roodbruine notenhouten meubels.
Voor zijn bureau staan vier zwartleren fauteuils voor de gasten.
Dankzij de vele gastarbeiders die in Ozburun wonen en een tweede taal geleerd hebben, lukken gesprekken beter.
Het dorpsplein ligt een stuk lager. Een gemeentearbeider brengt me erheen en wijst me mijn slaapvertrek boven een werkplaatsje.
Boven aan een trap is een kamer bedekt met tapijten en een wand met kasten.
De mannen van Ozburun zitten op lage stoeltjes op en in de buurt van het dorpsplein in groepjes bijeen.
Op een strook gras langs de oever van een kanaal zit Osman bij kennissen.
Hij roept en wenkt me om bij zijn groepje aan te schuiven.
Osman, 42 jaar, is een half jaar geleden teruggekeerd uit Noorwegen naar zijn geboortedorp.
In het dorp verveelt hij zich nu.
Hij stelt voor om een wandeling te maken door de omgeving.

Onderweg vertelt Osman over de inwoners, zijn werk, zijn leven in Noorwegen en over zichzelf.
Hij heeft een sympathiek gezicht en is ontwapenend open.
Dit jaar vertrekt hij weer naar Noorwegen; zijn geld is op.
Zijn generatie heeft veel problemen; drugs, echtscheiding en criminaliteit.
Tijdens onze wandeling komen we dorpelingen tegen.
Ieder die hem kent Osman is erg aardig naar hem.
Aan zijn zijde voel ik me een welkome gast.
Een 71 jarige inwoner rust uit bij een fontein langs het pad.
Hij heeft Frans geleerd tijdens de periode dat hij in Zwitserland werkte.
Met zijn wandelstok loopt hij een stukje met ons mee. We praten samen in het Turks, Engels en Frans.
Na een stukje haakt de man hijgend af, en steunt vermoeid op zijn wandelstok.
Op weg naar het stuwmeer, maken we een omweg om een confrontatie met een agressieve hond, die Osman gevaarlijk vindt, te ontwijken.
Osman laat een groot litteken op zijn been zien. Als kind is hij door een hond stevig gebeten.
We passeren vruchtbare akkers waar mensen nog laat werken.
Osman roept naar iedereen op het veld.
Hij spreekt gemakkelijk Engels waardoor we onderweg vrijuit kunnen babbelen.
Trots wijst hij me stukken grond waar familie van hem werkt.
Ondanks zijn problemen, zoals drugs, scheiding, kinderen, blijft hij hunkeren naar geluk.
Zijn wensen gaan over rijkdom, vrouwen en uitgaan in Bergen in Noorwegen.
Zijn open gezicht glundert kwajongensachtig als hij hier over vertelt.
Tegen een steile helling van rotsblokken zwoegen we omhoog tot de bovenrand van de stuwdam.

Osman staat al op de rand, als ik nog een stukje moet klimmen.
Als ik naar boven kijk zie ik de donkere contouren van Osman, die in de stilte over het water tuurt.
De ondergaande zon spreidt zijn laatste zilveren banen over het meer.
Osman lijkt nu fragiel en kwetsbaar.
Tijdens dit stilstaande beeld lijken de hoge zwarte bergen hem te bedreigen.
Voor mij is hij zorgzaam. Ik mag nergens betalen.
Hij stelt de simpele regel dat voor een gast van een dag alles gratis is.
Over een donker pad wandelen we de weg terug naar het dorp.

Een eenwielig ploftrekkertje met een aanhangbakje volgeladen met takken rijdt ons in het duister voorbij en blijft stil staan.

We zoeken op het kleine aanhangertje een plekje tussen het brandhout.
In het stikdonker gaat het voertuig op weg naar het dorpsplein.
De kuilen in de weg zijn voor het onverlichte vehikel riskante obstakels.
De zwarte muur van de nacht verdwijnt bij het dorpsplein.
Hoge lantaarns zetten het plein in een oranjegeel licht van natriumlampen.
We stappen uit bij een pizzeria.
De bestuurder van het lichte ploftrekkertje is ook de eigenaar van de pizzeria.
Zijn twee zoons werken daar.
Na ons afscheid lost het pruttelend vehikel op in een donkere steeg.
We stoppen voor de pizzeria waar zijn zoons tonen hoe Turkse Pizza wordt gemaakt.
Een Imam zit aan een tafeltje langs de muur.
We spreken elkaar, maar op mijn opvatting dat mensen met verschillende religies vreedzaam met elkaar kunnen optrekken reageert hij kortaf:
” De koran is onveranderbaar. Christenen kennen dat niet.”
Hier stokt ons gesprek.

Tussen de zuilen van geloof en wetenschap ligt een enorm groot gebied van twijfel, onzekerheid en onverklaarbaarheid.
In dat gebied woon ik

De Imam verlaat het cafetaria. Enkele minuten later galmt zijn stem uit de speakers van de moskee luid over het dorpsplein. Vanaf een andere minaret in het dorp achtervolgt eenzelfde oproep syncopisch het gezang van zijn voorganger.
De pizza’s voor mij zijn klaar en worden ingepakt.
Men heeft zelfs extra pizza’s gebakken, zodat ik ook de volgende dag voldoende eten heb.
In het donker zoek ik met behulp van het GPS schermpje mijn slaapvertrek.
Mijn onderdak in Osburun herken ik niet meer in het donker.
De stegen lijken totaal anders, elk huis komt uit een ander bouwpakket, in elke steeg worden de verschillende constructies tegen elkaar geplakt.

Osman en de Pizza-man schieten te hulp en brengen me naar het juiste onderkomen.
In de kamer boven trekken ze een kast open en rollen een gestikte deken uit als matras en spreiden er een warm zwaar dek over.
Dankjewel is een armzalig woord voor de gastvrijheid en de warme nabijheid.

De volgende ochtend bij mijn vertrek wandel ik over het dorpsplein.
Vanaf het theehuis op een hoek klinkt luid het eerste woord: “Thee!”
De eigenaar van het theehuis roept me.
Hij pronkt met zijn bezit; hij heeft hier vijf huizen.
Zijn vrouw en kinderen wonen in Belgie.
Kinderen die voorbij lopen krijgen geld mits ze hem een kus geven.
Op aanwijzing van de GPS kom ik terecht op een landweggetje waarachter een gekarteld besneeuwd bergmassief opdoemt; de Sultansberg.
Een alerte grote hond blaft verwoed wanneer ik nog op ruime afstand van de honden en de grazende schaapskudde op een heuvelhelling ben.
Twee andere honden lopen soepel en strategisch omlaag langs de andere heuvelrichel, om me van verschillende kanten te kunnen insluiten.
Met mijn lichte aluminium stok als wapen durf ik een confrontatie niet aan.
De stevige houten stok van de schaapsherder voelde veiliger.
Tijdens alle vorige tochten vond ik de aluminium stok voldoende.
Hier na alle waarschuwingen en de techniek van de gebroken poten voelt deze niet meer safe.
Ik loop het pad een stukje terug en vraag hulp van twee vrouwen.
Deze loodsen me veilig langs de beesten. Een hond sluipt zelfs angstig voor hen weg.
Het pad passeert iets verder een eenvoudig boerderijtje.
Adnan, de boer, opent het hek en loopt naar me toe.
De forse stevige boer begroet me met een warme stralende lach.
Hij heeft een volle donkere baard en op zijn hoofd prijkt een zwart rond hoofddeksel.
Hij wijst naar de Mercedes met Duits kenteken, die naast het huis staat.
Tuğba , zijn dochter en haar man Kadir wonen in Duitsland en zijn met hun zoontje Muhammed Ali op bezoek.

Zijn schoonzoon spreekt prima Duits. Adnan en Kadir nodigen me uit om bij hen te blijven.
Vandaag, vijf mei, viert men een Islamitisch feest.
’ s Middags trekken dorpelingen naar een veldje op de berg om gezamenlijk feest te vieren.
Op het kleine erf waakt een kangal hond. Het beest zit vast aan een ketting.
Het jong speelt om hem heen.
Links van het erf staat een koeienstal van leem.
Trots toont Adnan zijn koeien in de donkere warme stal.
Naast de stal koesteren een achttal kalveren zich in de behaaglijke warmte van de zon.
In een open krat piepen kuikentjes.
Een oud gordijn over de krat beschermt de dieren tegen de hitte.
Het woongedeelte van de boerderij bestaat uit een schuur op de begane grond.
Via een stenen trap en een simpel plateau komt men boven in een rechthoekige hal.
Tijdens de zomer gebruikt men deze als woonkamer.
Op de hal komen drie deuren van kamers uit.
Adnan is erg trots op zijn Turkse vrachtwagen, een geniale simpele goedkope constructie.
Het voertuig bestaat uit een vaalblauwe stalen bak met aan de voorkant een oranjegele motor.
Deze is op een frame van stalen chassisbalken gemonteerd.
De bestuurder zit op een smal ijzeren bankje naast de motor.
De boer vraagt met welk voertuig ik mee wil rijden.
Ik kies voor de trots van Adnan, zijn plofbak. Adnan dankt me met een glunder gezicht.
De ingrediënten voor het feest worden in de bak geladen; kleed, brandhout, vlees, brood, groenten, serviesgoed en de waterketel.
Het gezin inclusief Opa en Oma klimmen achter in de bak en leunen tegen de zijwanden.
Met ruk aan een touw geeft Adnan het vliegwiel een zwieper.

De motor slaat al rochelend en sputterend aan tot de langzame zware slag:
“Baf……baf……baf……baf…..traag stationnair tot leven komt.
Het ongeveerde voertuig hotst over de hobbelige zandwegen.
De motor ligt open op het frame zonder beschermplaten.
Fier liggen de blote kabels en leidingen, open en bloot.
De V snaren snorren trillend over de geleiderollen, akelig dicht bij mijn benen.
Ik houd me stevig vast.

Uit verschillende richtingen komen blauwe plofkarren aanrijden in de richting van het beboste weilandje op de heuvel.

De blauwe stippen kruipen over het vale landschap.
Als Mormonenkoetsjes voegen ze zich bij elkaar en golven in een rijdans omhoog en omlaag over kale heuvelhellingen op weg naar het feest.
Op het stalen bankje zitten maximaal drie mensen klem.
Het feestveldje ligt op een berg en is begroeid met naaldbomen.
De voertuigen wrikken zich nukkig tussen de bomen door en proberen een vrije picknikplek te bereiken.
Een kleed wordt uitgespreid, het hout wordt aangestoken voor de barbecue.
Adnan heeft vanochtend op de boerderij een lam geslacht.
Limonade, water en thee wordt ingeschonken.
Adnan neemt me mee naar families rond de vuurtjes en stelt me voor.
De imam klimt in een wagenbak en zingt een soera uit de koran.
Mannen staan naast elkaar en nemen deel aan de ceremonie.
Het feest stopt abrupt, alle spullen worden weer ingeladen.
De feestgangers vertrekken. Ze klimmen op de kar of worden in de bak gehesen.
Het touw wordt om de spoel gewikkeld, een fikse ruk, de chauffeur neemt plaats achter het stuur, schakelt en het voertuigen schiet naar voren.
De wagens ploffen als een zegevierende colonne naar het recreatiepark.
Voor het park wil iedereen als eerste een vrije parkeerplek veroveren. Er ontstaat een chaos.

De ploffers haasten zich met grote snelheid voorwaarts, draaien achteruit en maken haakse bochten.
Het park ligt op een plateau boven de huizen van Ozburun.

Uit overbelaste luidspreker klinkt verwrongen muziek.
De kinderen vermaken zich op de plastic speeltuigen, het is gezellig druk.
Bekenden zoeken elkaar op, vrouwen staan in groepjes bij elkaar.
Later rijden we omlaag via het dorp Ozburun naar de boerderij.
Iedereen gaat onmiddellijk weer aan het werk.
Adnan en de zoons Muhammer en Selcuk voederen de koeien en leiden de beesten naar een drinkbak buiten de boerderij. Daarna zijn de schapen aan de beurt.
Terwijl de mannen de dieren, de koeien, schapen en kuikens verzorgen maakt Hatiçe, de vrouw des huizes, in de hal brooddeeg en mengt dit met een hasjsubstantie.
Ze kneedt het deeg tot bollen, die ze uitrolt tot platte dunne plakken.
Deze worden op een halfronde ijzeren vorm gebakken..
Adnan heeft last van ernstige huidproblemen, psoriasis.
Ondanks dat hij er veel hinder van heeft is hij altijd goed gehumeurd.
Ik merk zijn huidprobleem op, doordat ik zie dat de huid op zijn handen is aangetast.
Er is hier geen medische hulp voor deze hardnekkige aandoening.
Deze vrome lieve man lijkt in zijn lot te berusten.
Tegen de avond verhuizen de kuikens, van hun buitenverblijf in de kist, naar een kist in de schuur. Boven de kist bungelt een lamp; de kuikens moeten ’s nachts warm blijven.
Muhammer klimt in de kist en zet de donzige balletjes voorzichtig op de bodem.
Hij klimt uit de krat, glijdt uit, valt en raakt de elektriciteitsdraad.
De draad breekt. Felle vonken flitsen knetterend uit de breuk.

De tape waarmee men de draad aan elkaar last is van slechte kwaliteit.
Ook de koperdraad is van slechte kwaliteit. Met sporttape maak ik de stukken aan elkaar vast.

’s Ochtends om zeven uur komt Selcuk de slaapkamer binnen en wekt Muhammer, zijn oudere broer.
Muhammer slaapt naast me onder een warm dek.
.Zeer traag kruipt hij uit bed. Ik blijf nog even soezen in mijn slaapzak en kijk de kamer rond.
Het plafond is een bruine mat van gevlochten plantenvezels
Alle kleren van Muhammer hangen aan enkele haken tegen de muur.
Het lijkt minimaal, ik zie nergens stoelen noch kasten.
In een kamer zit tegen de muur op ongeveer zestig cm hoogte een kraan met heet en koud water. Naast de kraan staat een kannetje.
De douche is een plastic kuip waarin ik kan staan en een kannetje om water over me heen te gieten; een simpele maar prima douche.
Iedereen pakt vanzelfsprekend aan. De kinderen helpen gedwee, zonder protest.
De Imam belt de boer om te informeren naar zijn gast, waarop deze trots uitbundig verslag doet. Adnan is een vrome Soenitische Moslim.
Schoonzoon Kadir bezoekt met zijn vrouw Tuğba de familie. Zijn vrouw is in verwachting.
Ze heeft hevige migraineaanvallen en geeft telkens over.
De tengere vrouw ziet er broos uit.
Ons afscheid is erg warm. Selçuk heeft zich netjes aangekleed nadat hij eerst de dieren heeft verzorgd.
Als een keurige student met grijze broek, witte blouse, stropdas en blauw colbertje loopt hij met zijn rugzak naar de halte van de schoolbus.
Adnan geeft me bij ons afscheid een stevige houten stok tegen de honden.
Het dorp Disli ligt op korte afstand van het boerderijtje van Adnan.
Boven me uit het raam van het gemeentehuis roept een man me en nodigt me uit voor de thee.
Daar is het kantoor van burgemeester Süreyya.
Naast hem hangt een groot TV scherm, met live-beelden van zestien camera’s in het dorp.
Na de theevisite loop ik verder.
Ook vandaag word ik herhaaldelijk en dringend gewaarschuwd voor de honden.
Ik moet van hen een andere route kiezen.

Dankzij de stok van Adnan voel ik me safer en waag ik het er toch op.

De track op de GPS volgt een meanderende landweg tussen weilanden en bossages in de richting van Sultan Dagi, de besneeuwde berg.
De nevelblauwe bergmassa komt dichterbij. Op de toppen ligt nog sneeuw.

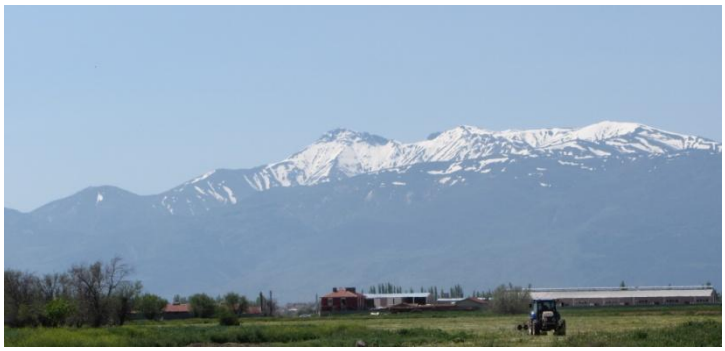

Bij binnenkomst in de stad Bolvadin loop ik langs het terrein van Gemeentewerken.
Naast verschillende gemeentelijke diensten is er ook een post van de Brandweer.
Nadat ik me aan de brandweer heb voorgesteld pakt de commandant de telefoon.
Ik begrijp er weinig van. Het gebaar ”even wachten” is duidelijk.

Even later rijdt een luxe terreinwagen voor. Bullbars, zwaailicht, de dandy car van de gemeentepolitie.
De chauffeur is in een keurig pak gestoken.
Tijdens de rit belt hij enkele malen de burgemeester.
Deze heeft een gevuld programma. De chauffeur vult de pauze creatief in.
We bezoeken enkele graven van beroemde moslims.

Het gemeentehuis ligt in het stadscentrum, een rommelig labyrint. Er is ook een bazar.
Via een moderne snelweg rijden we naar de opening van een nieuw Rehabilitatie Centrum voor Gehandicapten.
Een stoet met werknemers van de voorziening en notabelen lopen langs een muur, waaraan kleurige bloemenkransen en wapperende linten bevestigd zijn.
De chauffeur wijst me discreet de burgemeester aan en trekt zich dan terug.
Een man in het gezelschap spreekt prima Duits.
Hij vertaalt mijn woorden en ik krijg een plek naast hem aan de VIP tafel.
Het gezelschap aan de lange tafel eet gehaast, staat op, neemt afscheid, en spoedt zich naar de parkeerplaats.

De luxe voertuigen zoeven in colonne over de snelweg. Mijn Zabita kleeft achter de luxe limousine van de Baskan.
In het centrum minderen we vaart tot voor een smalle steile oprit, tussen verweerde betonnen zuilen.
Nog steeds plakken we pal achter de auto van de Burgemeester en volgen hem omhoog naar het parkeerdek en het gemeentekantoor.
Ik overhandig de burgemeester de sticker van de Sufitrail en neem afscheid van de Zabita, mijn zorgzame aktieve gastheer.
De stad Bolvadin is een stad van uitersten; haveloze woningen van leem, rode gressteen en grauw beton naast moderne appartementen, platte blauwe karren met sjokkende hitjes naast moderne flitsende auto's.
Paard en wagen horen bij de vaste inventaris van de stad.
Deze voertuigen kwam ik onderweg wel tegen, maar qua aantal spant Bolvadin de kroon.
Ze rijden langs, het geklik-klak van vonkende hoefijzers op het plaveisel klinkt licht en opgewekt.

De voerman ment het paard met losse teugel.
De koetsier zit schrijlings op de kar, zijn benen bungelen naast de kar.
Om de hals van het paard zit een met leer beklede houten hoepel.
Deze is vastgemaakt aan de disselvork.
In een betonnen bak naast een huis weken strengen schapenwol in het water.
Een vrouw loopt met blote voeten stampend over de schapenwol.
Uitgespoelde strengen drogen naast de bak.

Aan het einde van een straat rijst achter de daken een bergmassief op.
Buiten de stad wandel ik over een pad door een vlak landschap.
Ik koers rechtstreeks op het imponerende bergmassief af.
In Bolvadin heeft men mij diverse malen gewaarschuwd voor de agressieve honden.
Langs het pad passeer ik weer een forse blaffende hellehond.
Het beest ligt gelukkig vast aan een ketting.
Wanneer ik langs de wild blaffende hond loop, ontdek ik het aangevreten kadaver van een andere hond.
De vacht hangt als een kapotte jas over de bleke ribben.
Als kromme spaken steken de botten onder de vacht uit, de ingewanden zijn weggevreten.
Ik huiver van dit kannibalistisch tafereel en loop door zonder een foto te maken van deze gruwelijke broedermoord.
Verderop gaat het pad door een uitgestrekt natuurgebied met wetlands.
Jong geelgroen rietgras steekt boven het water uit.
Verscholen tussen wilgenbomen staan vissershuisjes naast elkaar langs de wateroever.
Achter de huisjes liggen zelfgebouwde vissersbootjes, variërend van rechthoekige drijvende bakjes tot gestroomlijnde sloepjes.

Ordentelijke bussels van gekapte rietstengels liggen naast de hutten.
De pluizige kwastjes aan het eind van de holle lange staken kijken wuiven zachtjes omlaag naar hun wiegende schaduw in het water.
Het is donker als ik door het centrum van Cay wandel. Door alle belevenissen overdag is het laat geworden.
Het stadje heeft een vertrouwde klank. In 2009 sliep ik ook in deze plaats.

2009 Turkije Cay

De kazerne lijkt op een primitieve wachtpost uit een western. Niemand draagt kleding van de brandweer.
Een jeep brengt me naar een wegrestaurant langs de autoweg. Hoog beladen trucks stoppen er. Buiten staat achter een barbecue een forse man, snor, dikke wollen trui.
Hij verzorgt de vleesafdeling. In een glazen kastje hangt de voorraad schapen- en geitenvlees. De man haalt een streng vlees uit het kastje, snijdt met een groot mes stukjes vlees af en verdeelt dit tussen de katten, die onder de vrachtauto's schuilen.
De brandweer vertrouwt me toe aan de zorg van de eigenaar van het restaurant.
Deze stuurt me naar de gemutste snorremans, die met vette voorschoot achter het houtvuur staat. Ik wijs naar een grote brochette met schapenvlees. Even later suddert deze boven de gloeiende barbecue. In de eetzaal heerst bedrijvigheid. Gasten worden snel en stipt geholpen.
Smay, een 16 jarige jongen, draaft bedrijvig af en aan. Hij begint zijn werk 's ochtends om

7.00 u. en mag om 19.00 u. 's avonds weer vertrekken. Ondanks dat er regelmatig op hem gemopperd wordt, is hij vriendelijk en goedlachs. Ik onthoud zijn naam ook als "smile". Enkele keren moet Smile wanbetalers achtervolgen. Een scherp fluitje van de baas alarmeert hem. Hij sprint onmiddellijk achter vertrekkende truckers aan.
Een enkele keer haalt hij zelfs een rijdende vrachtauto in. Soms heft hij zijn armen machteloos omhoog. Het hotel-restaurant ligt aan de voet van een bergketen. Vanuit het raam van mijn luxe hotelkamer zie ik in het neonlicht voor het restaurant veel vrachtwagens. De besneeuwde bergtoppen lijken door het licht van de maan langs de hemel te zweven. In deze moderne karavanserai slaap ik heerlijk. 's Avonds laat neemt de broer van de eigenaar de dienst over. Hij heeft in Duitsland gewerkt en vergokte er zijn hele kapitaal. Volledig berooid keerde hij terug naar Turkije Ik ben verbaasd en voel me verlegen, als ik hoor dat ik niets mag betalen.
Bij het afscheid vertrouwt Smai me toe, dat hij mij als zijn vader voelde. Ik ga weer verder en verlaat de trouwe oprechte warme speelse Smai.

2015 Turkije Cay

De stad is luxer en groter, het lijkt alsof de stad van mijn herinnering uit 2009 verhuisd is, ik herken niets.
In een verlicht parkje klinken stemmen van mannen, die er praten en thee drinken.
De burgemeester is op dit late tijdstip niet bereikbaar.
In het politiebureau brandt licht. Ik stap naar binnen en vraag hulp.
De wachtcommandant leest mijn brieven, belt mensen. De echtgenote van een agent helpt met vertalen.
Wachten, thee, overleg tussen agenten, wachten, thee, overleg met andere agenten, zonder dat er iets gebeurt.
Murat komt binnen en stelt zich voor als politiechef.
Hij frummelt op zijn Iphone en spreekt in het toestel.

Op het beeldschermpje verschijnt zijn zus vanuit de huiskamer in Rotterdam. Broer en zus worden mijn reddende engelen.
Murat geeft zijn GSM aan mij. Vanuit het politiebureau in Cay beland ik plots naast de zus van Murat op de bank in haar Rotterdamse huiskamer.
We praten gezellig met elkaar.
Na dit gesprek weet ik nog niet veel, maar Murat boezemt me vertrouwen in.
Hij heeft me geadopteerd en zal proberen te helpen.
In een soeprestaurant wijs ik een afbeelding aan van een onbekende soep.
Murat trakteert en brengt me naar het hotel van een boerencooperatie.
Boven een magazijn van de Boerenbond zijn hotelkamers.
Murat wil niet dat ik hier betaal.
De volgende ochtend is de lucht betrokken.
Voor ik vertrek drink ik thee met het personeel van de Boerenbond.
Erna ga ik op theevisite bij de politie.
Daar kom ik weer de zorgzame hartelijke politiechef, Murat tegen. We nemen afscheid.
Buiten is de lucht dreigend en de eerste druppels vallen al.
Gehuld in een poncho stap ik het politiebureau uit.

6 Cay – Aksehir

Na de regenbuien zijn de paden drassig.
Ondanks de plassen en dreigende lucht wandel ik op het pad door lichtgroene bogen van groen gebladerte en door feestkoepeltjes van met witte bloesem.
In het dorpje Pinarkaya zoek ik een plekje om te schuilen bij een moskee.
Tegen de muur van de moskee is een stalen frame gemonteerd.
Benden is een toegangsdeur en een trap, boven aan de trap is de ingang van de moskee.
De ramen boven in de stalen ombouw kijken uit op de dorpsstraat. .
De regendruppels slaan met luid geroffel op het golfplaten dak.
Na een serie felle lichtflitsen knallen luide onweersslagen.
Het onweer komt naderbij, maar de bui hangt nog niet boven het dorp Pinarkaya.
Ik schrik enorm van een onverwachte luide klap vlak naast me.
Het hoofd van een druipnatte man verschijnt boven de trap.
De klap was niet van het onweer maar werd veroorzaakt door Imam, Cankut Sarıpınar. Hij sloeg de stalen deur met een harde klap achter zich dicht.
Boven snelt hij naar het open balkon en maakt met zijn smartphone foto’s van het noodweer.
Daarna maakt hij foto’s van mij en de stortbui.
De Imam is opgewonden met zijn electronisch speeltje en plaatst met een druk op het schermpje de foto’s op Facebook.
Dan is hij plots verdwenen.
In de donkere nis van de minaret met een microfoon in zijn hand zingt hij soeras met het gezicht naar de muur gericht.
Zijn stem klinkt door de speakers.
Gebukt komt hij met de microfoon de nis uit, komt naast me staan en zingt verder.
Ik geniet van deze religieuze kwajongen.
Buiten het dorp loop ik langs veldjes met fruitbomen.
Men heeft op sommige plekken lange zware betonnen goten aangelegd om het overvloedige water uit de bergen gecontroleerd omlaag te leiden.
Ook in Emirdag zag ik een brede U-vormige kanaal om de watermassa te bedwingen.
Vanwege de hevige regenbui schuil ik bij een fruitkweker.
Binnen brandt een houtkachel.

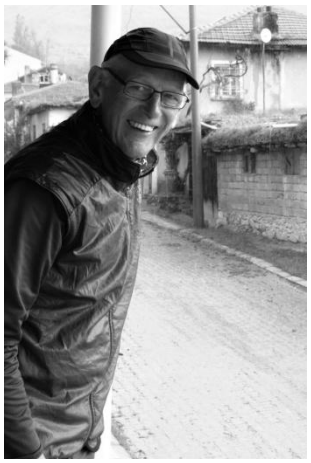

De echtgenote, een ex-verpleegster, schenkt thee en brengt een blad met voedsel. Het echtpaar straalt warme gezelligheid uit.
De vrouw gebruikt tijdens ons gesprek een Turks – Engels woordenboekje.
Door het wachten in Karacalar heb ik minder tijd om onderweg gezellig te blijven hangen.
Vandaag loop ik stevig door..
In Yesilçiftlik is de Muhtar de eigenaar van een theehuis.
Pas later merk ik dat zijn baas de Baskan van Sultandagi is.
Inmiddels is het buiten weer donker.
Een bestelwagen van de Zabita, de gemeentepolitie, stopt voor het theehuis.
De agent rijdt met me door het dorp.
De hoogtepunten van Yesilçiftlik bestaan uit een verlichte moskee en het gemeentekantoortje boven een kruidenierswinkeltje.

Daarna rijden we naar het vlakbij gelegen Sultandagi.
Samen met de agent eet ik in een wegrestaurant. Hierna zet hij me af bij het Sekerim Hotel.
De eigenaar is zijn vriend.
De volgende ochtend, zaterdag, zijn de straten van Sultandagi veroverd door marktkramen..
Op de markt worden allerhande producten verkocht.
Aparte spullen als; koeien- en schapenbellen, ijzerwaren, kacheltjes, hondenhalsbanden met scherpe ijzeren pinnen, handwerktuigen voor op het land, planten, textiel, bakken met kleurige specerijen, vis en plastic speelgoed.
Ingespannen paarden voor platte gedecoreerde karren met houten spaakwielen wachten op goederen.
Een vrouw achter een kraam met appels roept me.
Op haar mobieltje toont ze mijn foto bij de Cami van Pinarkaya.
De Imam heeft deze op Facebook geplaatst.

Ik koop een rood koperen koeienbel en een kleinere geslepen gulden schapenbel.
Het is een zoete herinnering aan de tocht door de bergen, de koeien, schaapskudden en de herders
In het centrum van Derecine drink ik thee in een duister winkeltje.
De winkelier en zijn vriend rijden met mij in een nieuwe SUV naar een huis even buiten het dorp.
Naast het huis pruttelen grote kookpannen op houtvuren.
Alle dorpelingen zijn uitgenodigd voor een warme maaltijd vanwege de herdenking van het overlijden van een familielid.

Na Derecine loop ik langs een grote vuilnisbelt.
Een vrouw en drie meisjes zoeken op de vlakke belt naar waardevol afval zoals plastic.
Op het pad wacht hun paard en wagen.
De meisjes dragen kleurige smaakvolle kleding.
Ik denk aan beelden van kinderen op vuilnisbelten en geef hen wat geld.

Het bospad gaat omhoog en volgt dan de bergrand.
Beneden zoeft het verkeer over het grijze lint van de autoweg.
Voorbij de weg schemert in zachtblauwe pastelkleur een uitgestrekt meer.
Van de bergen achter het meer zijn de contouren als een lichtgrijze waas zichtbaar.

Het volgende dorpje Ulupinar grenst aan de autoweg.
De eerste boerenwoning is van de Muhtar. Zijn vrouw is op het erf en roept door de deuropening naar haar echtgenoot.
Deze komt met een nors gezicht naar buiten, terwijl hij zijn overhemd nog fatsoeneert.

Hij reageert kortaf ; in dit dorp is geen plek om te slapen.
Voor ik het dorp weer verlaat bezoek ik het theehuis, annex dorpscantine.
Er zitten mannen met wie ik een praatje maak. Ook de reaktie van de Muhtar breng ik ter sprake.
De aanwezigen verzekeren me dat hun Muhtar een goede man is, die me zeker zal helpen.
Later komt de Muhtar binnen, gaat bij het groepje zitten en verontschuldigt zich.
Ik stoorde hem tijdens zijn gebed.
De Muhtar en een dorpeling, die gebrekkig Frans spreekt, lopen met me mee naar een groot wegrestaurant langs de autoweg.

De Muhtar, die aanvankelijk zo nors reageerde, blijkt een alleraardigste man.
Mijn avondmaal in het restaurant mag ik pertinent niet betalen.
Ik slaap in het gemeentehuis, een kaal stenen gebouwtje met twee kamertjes.
In het donker ontdekt de dorpsjeugd mijn slaapplek. De grootste branieschoppers sluipen langs de ramen. Voor ik promoveer tot plaatselijk evenement, ga ik naar het restaurant aan de overkant van de autoweg.
De avond breng ik door in het wegrestaurant, waar ik verwend word door Erhan, de jonge ober. Hij ontvangt de gasten, het zijn er niet veel.
Zijn baan bestaat grotendeels uit wachten.
Hij zorgt voor thee en via een Wi-Fi verbinding kan ik via mijn mobiel berichtjes versturen.
We kunnen met elkaar praten dankzij Google Translate.
In het dorp is de jeugd vertrokken, maar in de dorpssoos, boven aan een ijzeren trap, brandt nog licht.
Buiten op het balkon praten fruitkwekers over de kersenteelt.
Een van hen spreekt vloeiend Engels.
De fruitkweker werkte als vliegtuigmonteur in Texas, USA.
Na zijn scheiding ging hij weer terug naar zijn geboortedorp Ulupinar.
Hier begon hij opnieuw als fruitkweker en legde zich hoofdzakelijk toe op de kersenteelt.
Kersen uit de streek worden naar veel landen geexporteerd.
Door alle glaasjes thee moet ik ‘s nachts regelmatig uit mijn slaapzak.
Een onthoofde petfles voorkomt de lange tocht in het duister naar de wc van het theehuis.
De volgende ochtend stopt de Muhtar met zijn zware Massey Ferguson tractor voor mijn slaapverblijf.
Samen hobbelen op de tractor door het dorp en stoppen voor een schuur.
In de schuur zijn pakken hooi op elkaar gestapeld en staan enkele landbouwwerktuigen.
Op de stenen vloer zitten vrouwen in een kring. Ze bakken brood op een houtvuur.
Mijn ontbijt bestaat uit versgebakken brood en thee.

Na Ulupinar kruipt het pad naar boven tot halverwege de berghelling.
Ik loop lichtjes dankzij het prachtige uitzicht vanaf mijn hoge positie.
Velden en boomgaarden werkende mannen en vrouwen; gras maaien, bomen snoeien, de grond los maken en onkruid wieden. De mensen werken hard voor hun dagelijkse kost.
Een jongetje met een rode honkbalpet en een grijze trainingsbroek laat zijn geit grazen.
Hij kijkt dromerig om zich heen en voert de geit met zich mee aan een touw dat aan de horens van de geit is vastgebonden.
Het zwarte lammetje huppelt speels om moeder geit.

Een boer zwaait naar me als ik langs zijn akker loopt.
Twee vrouwen onderbreken het werk en lopen met hun haks naar een grasveldje, vouwen een kleed uit en steken een houtvuurtje aan. In een zwartgeblakerde aluminium ketel wordt theewater gekookt., eenvoudig, snel en efficient.
De woningen in het dorp Atakent liggen op twee verschillende niveaus.
Een oude man wijst me de weg naar de Muhtar.
Traag sloffend loopt hij met me door smalle straatjes.
Huizen hebben de woonkamers boven op de eerste verdieping met een uitstekende erker.
Beneden is de stal of schuur.
Bij sommige woningen zitten vrouwen tussen takkenbossen ; het gesnoeide hout van de vruchtbomen.

Ze breken de takken in stukjes om daarmee de houtkachel aan te maken.
Midden tussen een grote bos staat een oud kaboutermannetje met grijs stekelbaardje en een sierlijk gebreid mutsje. Geen mimiek, onbeweeglijk, als een beeldje ingesloten door takken.
Naast huizen met een grauwe leemkleur staan gevels met verschillende kleuren.
Restjes verf lijken opgebruikt waardoor huizen als kleurig patchwork aan elkaar zijn gebreid.
Ook de zon heeft bijgedragen aan het verval, stukken muur zijn gebleekt, verschoten of kaal. .
Stukken blik beschermen gevels tegen slagregen.
In het benedendorp wijst mijn gekromde gids de Muhtar.

Hij zit tussen de mannen op stoeltjes voor een groot theehuis.
De zilveren koepel van de moskee aan de overkant schittert in de zon.
De weg naar Aksehir loopt paralel aan de bergketen.
In het centrum van deze stad zoek ik het Restaurant Yesil Vadi.
Het ligt echter aan de rand van de stad.
Behulpzame mensen stoppen een stadsbusje, instrueren de chauffeur en halen gepast geld voor de bus uit mijn portemonnaie.

De bus stopt bij een luxe restaurant.
Het ligt tegen de berghelling. Vanaf het terras is een prachtig uitzicht over Aksehir en de omgeving.
Mijn entree verloopt ietwat onwennig.
Mijn komst is onverwacht en een backpacker past niet in deze keurige ambiance.
De bezoekers zijn studenten en meer mondiaine gasten.
Mohamed, een student die in het restaurant eet en Engels spreekt schiet me te hulp..
De zoon belt zijn vader, papa Unal in Rotterdam.
Unal vervult als een magier onmiddellijk alle wensen;
een rondrit door de stad, een bed in het Teachers Hotel en een ontmoeting met de burgemeester.
De daadkrachtige Unal lijkt hier invloed en goede relaties te hebben.
De wagen van de Zabita van Aksehir rijdt voor.
Op mijn tafel staat een heerlijke Turkse maaltijd.
Terwijl de twee politiemannen op mij wachten, prop ik haastig de maaltijd naar binnen.
Mohamed, de student-vertaler, stapt met mij in de auto van de Zabita.
Enkele vrienden van Mohamed zijn goed op de hoogte van de geschiedenis en kultuur van Aksehir. Onderweg pikken we hen op.

Met zes man, drie studenten, twee politieagenten en een backpacker, rijden we door Aksehir.
De vrienden weten erg veel over de geschiedenis van de stad en vullen elkaar aan.

Met Mohamed praat ik over onderwerpen die ons beiden interesseren.
Ons verschil in achtergrond en cultuur zorgt ervoor dat we geboeid naar elkaar luisteren.
We bezoeken historische en religieuze plekken, de tombe van Seyyid Mahmud Hayrani (1268 overleden), de ruines van Armeense en Orthodoxe kerken, oude badhuizen, en de tombe van Nasreddin Hodja, de icoon van Aksehir. Deze was wetenschapper en filosoof, Met milde humor droeg hij vredesboodschappen uit.
Een van de agenten is zeer geinteresseerd, weet veel van de geschiedenis en vult de kennis van de studenten aan.
In het luxe teachers hotel kan ik ‘s avonds uitrusten.
Het duurt lang voor ik in slaap val.
Voor Aksehir verliep alles traag en ontspannen, in Aksehir trapte Unal op een gaspedaal waarna ik de dag in een hoge versnelling doorliep.
In mijn bed in het Teachers Hotel malen alle beelden door mijn hoofd.
De volgende ochtend stapt een gezelschap het hotel binnen : de burgemeester, een ambtenaar en een dame, Culturele Zaken en vandaag tevens tolk.
Ik vertel over de Sufitrail met als belangrijke schakel de stad Aksehir.

De vrouwelijke tolk zal me later rondleiden door de stad.
Met haar bespreek ik het programma.
Ze bekijkt mijn foto’s en constateert dat Mohammed, zijn vrienden en de Zabita me al alles hebben laten zien.
De vrouw weet nog enkele interessante items.
Daarna volgt een lange rit naar een tombe die gesloten is.
Het alternatief wat ze bedenkt is nog een lange rit naar een warmwater resort.
Het veelbelovend item is een kaal veldje met een betonnen fundering en een gat waaruit een armetierig stompje pijp uitsteekt.
Ik vraag haar om me in Savas af te zetten, zodat ik weer op beide benen verder kan lopen.

7 Aksehir – Derbent
Kleurrijke dorpjes, Bekir de vrijbuiter

Het dorpje Savas ligt iets voorbij het restaurant Yesil Vadi.
Onderweg loop ik langs op een rokend houtoventje. Twee vrouwen bakken heerlijke broodjes Enkele kleuters zitten in een kring op een kleed en smullen van de warme bolletjes.
Ik stop even bij dit tafereel en krijg prompt een versgebakken broodje.

In Engili loop ik langs de speelplaats van de lagere school.
De leraar Engels troont me mee het schoolgebouw in.
Ik maak kennis met de leerkrachten tijdens de thee.
Alle klassen gaan we langs.
De meeste kinderen dragen blauw katoenen overgooiers met een ronde witte kraag.
De jongens hebben een afbeelding op de kraag geborduurd, de meisjes dragen een opengewerkte gehaakte kraag.
De klasgroepjes varieren tussen de acht en twaalf leerlingen.
Het kinderaantal in de dorpjes loopt snel terug.
Het voortbestaan van de school staat op het spel.

Verder langs de weg bewerkt een vrouw de grond op haar stukje land. Ze ziet me niet voorbij lopen omdat ze zo verdiept is in haar werk.

Haar baby slaapt in een hangmatje tussen twee palen. De moeder komt soms overeind en kijkt in de hangmat, waarna ze weer aan de slag gaat op het veldje.
Cakillar is dorp van sobere huizen zonder opsmuk, met muren van leem, grove keien en rode holle gressteen.
Ondanks dat het ietwat somber is, kijk ik graag om me heen naar deze ongepolijste weinig verhullende bouw.

Kinderen lopen vrolijk van het schoolgebouw naar de wachtende busjes.
Twee jongens helpen me om de Muhtar te vinden.
Deze is niet thuis, dus nemen ze me mee naar het winkeltje van de Hodja.
De zachte vriendelijke koranleraar is onmiddellijk bereid om te helpen.
Hij trommelt een dorpeling op die Duits spreekt. Met het groepje wandelen we naar het huis waar mijn slaapvertrek moet zijn.

Het huis van de koranschool staat tegenover de Cami.
Als ik naar boven loop over de trap knal ik met mijn hoofd pijnlijk tegen het plafond en raakt mijn rugzak beklemd.
Boven is een lokaaltje waar de Koran wordt onderricht.
Tussen de lesbanken legt de Imam, Mustafa Efe, een matras.
Buiten spoeden de stalen bakken schokkend via de dorpsstraat zich naar huis.
Het ploffen van de uitlaten weerkaatst tegen de gevels.
Elk voertuig heeft een eigen brutaal geluid; een strak staccato van imposante bastonen.
Het varieert van een droge baf-baf- baf tot de verkouden versie van tsschje – tsschje – tsschje.
Bij hogere toeren lijkt het op het geratel van een mitrailleur.
‘s Ochtends rijden mannen en vrouwen naar het land. Vrouwen dragen tassen gevuld met eten en drinken.
In de laadbak achter de bestuurder zitten de vrouwen met kleurige hoofddoekjes.

Met de Imam eet ik in een winkeltje. Voor het slapen bezoeken we het theehuis.
In het donker lopen we tussen de huizen terug naar de koranschool.
Door het licht van mijn hoofdlamp zie ik tijdig de gaten in het wegdek.
Op de lessenaar van de Hodja (Koranleraar) ligt het dikke boek van de Koran.
In een groenblauwe omlijsting van geometrische motieven staan de gedrukte teksten op de bladzijden.

Ik maak een foto van Mustafa, terwijl hij de koran leest.
In het klaslokaaltje kruip ik onder een zwaar dekendek.
Over het stugge strokussen leg ik een zacht gebedskleedje.
Om zeven uur ‘s ochtends rammelt Mustafa beneden aan de deur.
Ik kijk uit het bovenraam. Beneden voor de deur staat Mustafa.
Hij kijkt omhoog en gebaart dat hij om acht uur de koranles aan een groepje vrouwen moet geven.
De sierlijke gebaren waarmee hij vrouwen uitbeeldt begrijp ik direct.
In het theehuis spreidt Mustafa zorgzaam het eten uit op een krant, snijdt brood, maakt blokjes kaas en zet deze met een kommetje olijven op tafel.
Buiten lopen kinderen met rugtassen voor het raam langs op weg naar school.
De eerste plofbakken knallen weer voorbij, op weg naar de akkers.

Het theehuis in Yaylabelen verdient een eervolle plek op een kunstexpositie.
Het interieur is een creatieve melange van verval en kunst.
De witgekalkte muren zijn versierd met kalenders.
Achter een houten rastervlechtwerk gaat een simpel keukentje schuil met een waterkraan en een gascomfort.
De theebaas scharrelt rond met pet en peuk.
De trap naar de zolder is dichtgemaakt met donkerbruine perkamentvellen.
De lange schoorsteenpijp verdwijnt in een gat in de zijmuur.
De pijp hangt met ijzerdraad aan de plafondbalken en loopt vanaf de muur naar het midden van het lokaal.
Daar maakt de pijp een bocht recht omlaag naar het rookkanaal van een roestige houtkachel.
Op de kachel wordt theewater verhit in een sierlijk tinnen karafvormige kan met klapdeksel.
Onderweg rijdt een rank ezeltje voorbij. Op het zadel schommelt een man met pet.
Ondanks de zware lading stapt het beestje monter voort.
Opzij steken de houten stelen uit van schep, hark, haks en ander tuingereedschap.

Een platte kar naast een woning ligt vol met huisraad. Zouden de bewoners gaan verhuizen ?
Het huis is van de Imam en zijn gezin. Na kortsluiting is brand ontstaan.
De vrouwen uit het dorp helpen om de beroete spullen schoon te maken.
Enkele kilometers verder daalt het pad en verschijnen de eerste huizen van Ilyaslar.
Deze huizen lijken tegen de heuvel geplakt.
Uit de verte lijkt het dorp een compact geheel van aan elkaar geplakte steenblokken met daken van glimmende golfplaten en rode pannen.
Ook in dit dorp worden bleekgrijze lemen huizen afgewisseld door gevels bedekt met uitgebleekte kleuren.

In dit doe-het-zelf dorp zijn de woningen in verschillende kleuren geschilderd. Het resultaat is een kleurenvariatie die ik aangenaam en levendig vind.
Onder dakbedekkingen steken takken en verweerde balken uit, kozijnen wringen scheef.
Langzaam loop ik door het dorp ; ik heb hier tijd nodig.
Er is zoveel te zien, omdat het zo anders is, zo'n eigen apart karakter heeft en anders als onze Nederlandse precisie, die soms perfekt en daardoor karakterloos aandoet.
Een tractor rijdt door het dorp en sleept twee lange boomstammen achter zich.
De bestuurder kijkt achterom en probeert zonder schade de zwalkende stammen thuis te brengen.
Ze betekenen een aardige aanvulling van zijn wintervoorraad stookhout.
In een lichtgroen geschilderd theehuis stomen op de theekast drie chromen waterketels achter gefiguurzaagde schotjes waaraan verschillende kalenders van 2015 zijn bevestigd.
In een open werkplaats giert een lintzaag door de stammen van rechte populieren. |
Twee mannen opzij van de stam slaan deze met ijzeren haken vast op een kar die op een rails langs de zaag wordt getrokken.
De gezaagde planken worden luchtig op elkaar gestapeld om te drogen.
De lange zaagkettingen worden automatisch geslepen. Elke keer als de vijl in de ijzeren schakel hapt spatten de vonken weg.

De smid vervangt de bladen van een ploegschaar en stelt deze opnieuw af.
Een molenaar leegt de zakken graan in een trechter. Het graan wordt gemalen.
Het meel valt via een houten schuif in juten zakken.
Op kleding, haren en huid van de molenaar zit het witte meelstof.
Langs de weg naar Karaaga passeert een vrouw met een grijze ezel.
Aan het zadel hangen volle zijtassen en bossen touw.
De vrouw is dik aangekleed en heeft een stok in haar hand.
Haar kleurige shawl is afgewerkt met een geschulpte rand.

Ze kijkt somber strak voor zich uit. Haar ezeltje stapt even triest naast haar.
Langs de bosrand staat een kastanjebruine ezel naast een stapel hout.
Het dier wacht op de lading takkenbossen.
Een boer loopt achter een tweespan ezels op zijn akker.
Hij leidt de ezels met de teugels en stampt de ploegbladen in de aarde.
Een vrouw volgt hen en stopt het pootgoed in de voor.
Op het ruime dorpsplein van Karaaga zijn enkele winkeltjes en een theehuis.
Onder de luifel van het theehuis staan losse stoeltjes.
Mannen praten met elkaar, terwijl ze het plein rondkijken.

Buiten het dorp is een basisschool, waar ik weer niet ongemerkt langs kan lopen.
De lagere school heeft acht klassen met totaal tachtig leerlingen.
De lerares Engels tolkt prima. Ze draagt een witte stofjas tegen de viltstiften en het vuil.
De mannelijke leerkrachten zijn in de meerderheid.
De onderwijzeres heeft aan de achterkant van de brede trap enkele woordjes geplakt in de Engelse en Turkse taal:
Eat fruit and vegetables,
Wash your hands,
Breakfast, Dinner,
Don’t waste your meal,
I am hungry, I am thirsty.
De school maakt zich zorgen over de leegloop van het dorp en de daarmee gepaarde leegloop van de school.

Tijdens een regenbui schuil ik bij een brandweerkazerne.
Het is een dependance die onder het commando van Konya valt.
Doorlopen lukt niet meer, de manschappen dringen bij me aan om te blijven slapen.
Zelf vind ik het ook fijn.
Google Translate redt ons regelmatig.

De commandant belt zijn collega bij het oppercommando in Konya. Deze belooft onderdak als ik straks in Konya ben.
Mijn hoofdlamp ligt helaas nog op de Koranschool naast de stikdekens met de gebedskleedjes.
Wanneer de brandweercommandant begrepen heeft dat ik de lamp vergeten ben, loopt hij resoluut het terrein op, klimt in een brandweerauto en keert vrolijk terug met een forse hoofdlamp.
Op het dorpsplein van het volgende stadje Dognanhisar hangen lange lijnen met wapperende verkiezingsvlaggetjes.
Kandidaten voor de komende verkiezingen proberen extra stemmen te werven.
Op het gemeentehuis wordt de hulp van een lerares Engels ingeroepen.
De vrouw is zeer behulpzaam met tolken, maar maakt van de gelegenheid gebruik om me te charteren voor een bezoek aan haar school.
De leerlingen op school reageren uitgelaten.

We lopen langs alle klassen.
Ook op deze school is het merendeel van de leerkrachten een man.
Er is een speciale leerkracht voor zorgleerlingen, totaal acht kinderen.
De lange stenen gangen en hoge kale wanden klinken hol en versterken alle geluid.
De stemmen galmen door de school.
De leerlingen schreeuwen luid evenals de leerkrachten.
Ik neem een filmpje op van het enthousiast gezang van een groep leerlingen.
Deze wil ik in Nederland op een basisschool tonen en later een filmpje van Nederlandse leerlingen terugsturen.
Na het volgende dorp Baskoy volg ik eerst een stukje de verkeersweg.

Achter een meer sla ik een zijpad in.
Na een flinke klim zie ik vanaf mijn hoge punt onder me een open gedeelte tussen het groen.

Bulldozers, hijskranen en vrachtautos zijn er bedrijvig bezig.
Ik veronderstel dat hier een groot recreatiepark wordt aangelegd.
De volgende dag vertellen mensen in het volgende dorp dat er een stuwdam wordt gebouwd.
Het pad kronkelt omlaag en komt uit bij het bouwterrein.
Alle bomen op het stuk grond van de stuwdam zijn gerooid.
Opzij van het gebied ligt een ravage van stammen met hulpeloze wortelstronken.
Een man zoekt tussen de gerooide stammen naar brandhout.
Dan volgt er een egaal breed zandpad langs een beek.
Om de beek liggen heldergroene velden met loofbomen. Het kabbelend water maakt een fris vrolijk geluid.
Na dit ontspannen stuk volgt na een afslag een steile klim langs stugge stekelige struiken.
Op een open vlakte is een troep zwerfhonden neergestreken.
Ze protesteren heftig als ik langs loop. Ze blaffen en dreigen.
Na dreigen met de stok en enkele stenen waaiert het ploegje uiteen en verdwijnt tussen de struiken.
Op mijn GPS kaart staat even verder de verkeersweg.
Met de stok als rem glibber ik omlaag langs een steile glibberige pad met losliggende kalkstenen.
De avondschemering valt als ik de verkeersweg heb bereikt.

Even verder op de weg naar Asaqicigil stopt een Desoto, een bejaarde rode pickup jeep met een stoere motorkap.
Bekir , de bestuurder, klimt uit de cabine.
Hij neemt mijn rugzak over en schuift deze in de laadbak.
Zijn smoezelige gelooide gezicht wekt bij mij direct vertrouwen.

In de hoofdstraat van het dorp Asaqicigil is zelfs een webcafe.
De jonge eigenaar wijst me een computer.
De letters op het toetsenbord zijn niet leesbaar.
Ik kan er niet mee overweg.
Dagelijks zie ik hoe de mensen met beperkte middelen leren improviseren tegenover de enorme luxe in ons land..
In een theehuis pleit Bekir bij de Muhtar om een goede slaapplek voor mij te regelen.
In het dorp is het inmiddels donker.
Met democratische besluiteloosheid mogen alle aanwezigen de Muhtar helpen met de oplossing.
Dit leidt tot niets.
Bekir die zich tot dan wat afzijdig heeft gehouden staat op en me wenkt om mee te komen.
De wielen van de truck trekken het voertuig langzaam door de donkere smalle en steile straatjes.
De motor draait bijna stationnair wat voldoende is om het zware voertuig vooruit te krijgen.
De brede pickup raakt net niet beklemd tussen de dicht op elkaar gebouwde huizen.

Boven in het dorp hangt een geheimzinnige sfeer, de lichten van de auto zwaaien langs de muren tot we stoppen naast een woning.
Boven aan een stenen trap opent Bekir een deur.

Daar verschijnt een rommelhok, een vreemde ruimte.
In een kamer erachter tovert Bekir een opgerold tapijt tevoorschijn en spreidt dit uit over de vloer.
Daarna legt hij een extra deken over mijn nomadenbedje.
Bekir waarschuwt me dat ik de volgende ochtend wel voor zeven uur het huis uit moet.
Ik vermoed dat hij zolang een huis van iemand anders gekaapt heeft.

8 Derbent – Konya
Wij houden van Ataturk

‘s Ochtends lopen de schoolkinderen uit Asaqicigil naar de wachtende schoolbusjes op het dorpsplein.
Kinderen uit het bovendorp sijpelen door de steegjes omlaag naar het plein.
Ik vraag een schooljongen de juiste weg en loop met hem mee.
In een theehuis probeer ik te ontbijten.

De baas van het theehuis vult mijn ontbijt aan met hapjes van zijn buurman, die naast hem een winkeltje heeft.
De schoolbussen op het plein rijden weg. Ik neem afscheid van de theebaas.
Een nacht in het dorp Assaqicigil is een speciale ervaring, eigenlijk overkomt me dit dagelijks.
Wonderlijk hoe alles past, zonder dat het tevoren bedacht is.
Na de pittige doorsteek ontmoette ik Bekir precies op tijd.
De reis is een aaneenschakeling van wonderlijke toevallen met goede mensen, die op het juiste moment bereid zijn om te helpen.
Na de drukte van het dorp wandel ik door een uitgestrekt landschap.
Golvende bergruggen liggen als rustende mastadonten achter elkaar, zover ik kan kijken.

Deze onbekommerde vrijheid, het gedachtenloos volgen van een pad, de bergen in de verte,
een stip in de verte groeit uit tot een eenzame boerderij ; ik voel me blij en gelukkig.
Langs het lichtgele zandpad aan de voet van een hellende akker groeit heldergroen jong graan. In het veld staan sierlijke zilvergrijze populieren als wachters.

Tussen het jonge groen op de akkers verschijnt in een dal in de verte een dal een piepklein dorpje, Korveli Yaylasi.

Het gehucht bestaat uit een paar lemen woningen en zelfs een cami.
Boven tegen de buitenmuur van een huis hangt een kist boven een pijp; geen toilet, maar een echt schijthuis. De shit flopt omlaag via de pijp.
Het dorp Suliman Yaylasi ligt aan de andere kant van de verkeersweg.

De gegalvaniseerd daken reflekteren als spiegels de felle stralen van de zon.
Op een bank bij de Cami pauzeer ik.
Op een betonnen verhoging tegenover me maken enkele vrouwen groente schoon, sla, lenteuien en aardappelen.
Ze houden me nieuwsgierig en argwanend in de gaten en gluren steeds van onder hun hoofddoek naar mij.
Er loopt een landbouwpad naar Derbent.
Een boer drenkt zijn koeien bij een waterbak. Zijn vrouw en jonge dochtertje helpen hem.
De man waarschuwt me voor een kwade hond verder langs het pad. Hij raadt me dringend aan om de verkeersweg te nemen.

Voorzichtig wandel ik toch verder en kijk scherp uit naar de boerderij waar ik het beest verwacht. Achter me nadert een tractor.
Ik klim op de tractor naast de boer, die me waarschuwde en passeren even later de hond.
Het pad loopt langs een veldje.
Vrouwen staan op een rijtje gebukt naast elkaar en wroeten met een hak in de grond.
De massieve ronde vormen in gebloemde broekjurken pronken fier omhoog.
Als ik langsloop onderbreken de vrouwen het werk en nodigen me uit voor de thee.
De plastic bekers met drinken worden rondgedeeld.
Enkele vrouwen knielen aan de rand van het veld voor het middaggebed.
Na de pauze pakt ieder haar hak en gaat naar haar plek in de rij.
Derbent is een tamelijk grote plaats met een duidelijk centrum. Er is zelfs een winkelstraatje.
Het gemeentehuis bestaat uit een grote zaal op de eerste verdieping. Elke gemeentelijke dienst schuilt achter een houten schot.
De gemeentesecretaris adviseert de burgemeester om me onder te brengen in het gemeentehotel.
Met de secretaris en de Zabita lopen we naar het hotel.
Boven de plaatselijke bank is een etage gepromoveerd tot hotel.
De zabita worstelt met het slot van de stalen deur.
Boven is een halletje en zes kamertjes.
Twee arbeiders maken ook gebruik van het hotel.
Gisteren heb ik alleen Sorba (soep) gegeten.
Vandaag probeer ik een steviger maal te vinden.
Naast een winkeltje staat een vrachtwagen met zuivelproducten geparkeerd. Op de zijkant prijkt een afbeelding van een koe.
Een peuter in een wandelwagen kijkt gefascineerd naar de afbeelding.

De twee vrouwen achter de kinderwagen wijzen naar de koe.
Ik voeg een langgerekt boeoeoeoeoe toe.
De vrouwen nodigen me later uit om bij hen te komen eten.
Ik loop met hen naar hun huis en maak kennis met de rest van de familie.
Meral is de oudste zus. Ze heeft twee kinderen Vesile en Fatihcan.
De jongere zus Seher heeft een zoontje, Sabri en is getrouwd met Mevlüt.
De vader van Meral en Seher heeft de drie huizen voor de familie gebouwd op een stuk grond een helling. .
Vesile de oudste dochter zit in groep acht, eindgroep van de basisschool.
Tijdens het gesprek vult ze haar Engelse woordenschat aan met Google Translate.
Ook de beide moeders nemen dapper aan het gesprek deel met enkele Engelse woordjes.
Op het tapijt worden kranten gelegd.
Daarop zet men schaaltjes met eten; gebakken aardappelen, kippenpoten, gesmoorde groenten, gemengde salade, kwark, yoghurt, kersen op sap, honinggebak en een soort hazelnootcreme.
Het is een vorstelijk maal, vooral na mijn vorige laatste schrale maal.
De tweejarige peuter Sultan begint te jengelen.
Moeder Seher schuift naast de bank, neemt dochtertje Sultan op schoot en geeft haar borstvoeding. Prompt is de tweejarige stil.
Een voetje dat vrolijk op en neer danst, verschijnt achter de bank.
Grootvader Sabri loopt met me mee door de donkere stegen naar het gemeentehotel.

Uit de moskee naast mijn logement klinkt het rauwe luide gezang van de Imam.
Het eindpunt van deze tocht, Konya, nadert.
Na de volgende plaats stopplaats Basarakavak zijn er tot de stad Konya geen dorpjes.
Bij de voorbereiding van de tocht heb ik de GPX track onvoldoende in Google Earth kunnen bekijken.
De Zabita en de gemeenteambtenaar verzekeren me dat de weg naar Konya veilig is.

April 2009 Turkije :

Ladik- Konya

’s Nachts valt er verse sneeuw op de bergen.
Mijn natte kleding is weer droog.
De grauwe lucht is somber dreigend. De wind komt gelukkig scheef van achter.
Met de poncho om loop ik door de bergen met frisgroene hellingen.
Op een hoogte van 1275 meter waait de wind krachtig tussen de bergen.
Mijn poncho waait klapperend omhoog.
Om me heen ligt een groots uitgestrekt berglandschap. De besneeuwde bergtoppen blijven me gezelschap houden.
Verscholen tussen bergplooien kruipen kleine huisjes dicht tegen elkaar.
De wind heeft hier tussen de bergen op de hoogvlakte vrij spel.
Soms raak ik uit balans doordat de wind plots wegvalt bij passerende vrachtauto’s.
Aan de windzijde van de weg heb ik er geen hinder van.

April 2015 Turkije :
Derbent – Konya

‘s Ochtends kan de deur van het logement niet open. De buitendeur is geblokkeerd.
Door het open raam roep ik hulp aan mensen op het marktplein.
De Zabita wordt snel gewaarschuwd en komt te hulp.

Bij de gastvrije familie ben ik uitgenodigd voor het ontbijt op een plat dak.
De moeders benutten nu vaker hun Turks-Engels woordenboek. .
Oma , hun moeder, is na kanker overleden.
Zij ontmoette graag vreemdelingen. Als gast waren ze altijd welkom.
Na het eten wandel ik met Vesile, de dochter, naar de school.
Met een groepje leerlingen en de leraar Engels (in witte stofjas) praten we over verschillende thema’s ; de Islam en het Christendom ; Turkije en de Europese Gemeenschap ; hoe denken Nederlanders over Turkije ; de agressie t.o.v. moslims enz.
De onderwijzer vertaalt over en weer op een prima manier.

De schoolmeisjes tonen zich zeer betrokken en hebben een duidelijke inbreng.
Ataturk is hun onbetwiste held.
Niet alleen Vesil maar ook haar grootvader is een grote bewonderaar van hem.
Ik mag niet tornen aan haar idolate heldenverering, zij houdt zielsveel van Ataturk.
De Leraar Engels stuurt enkele jongens mee, die me door het dorp rondleiden.
Ze moeten van hem de Engelse taal gebruiken.
Elke leerling begint met ; “ What is your name ?"
Op het dorpsplein en de straat met winkeltjes staan nu marktkramen met witte canvas zeilen.
De zeilen zijn met touwen vastgebonden aan lantaarnpalen en gevels.
Achter een kraam staan Mevlut en Seher, zus en zwager van mijn gastvrouw.
Ze verkopen vooral plastic kinderspeelgoed.

Trots poseren zij voor hun Hyundai bestelwagentje. .
Daarna dwaal ik door het dorp.
Bij een kleermaker stap ik binnen.
In rekken tegen de wand zijn rollen stof op elkaar gestapeld.
De eerste rekken hebben geruite streepjes motieven in lichtere tinten voor de bloeses.
Daarna volgen meer sombere duurzame stoffen voor broeken en jasjes, van licht- tot donkergrijs.
De kleermaker zit achter een zwarte Singer trapnaaimachine.
In de winkel is doortrokken met verschillende geuren.
Het is een melange van de geur van de stoffen, de naaimachineolie en de muffe planken vloer.
In een afzonderlijk deel van het dorp staan loodsen van golfplaat. Deze werkplaatsen staan in de knutselhoek van het dorp.
Daar klinken geluiden van hamerslagen, spattend vuur van het lasapparaat en gesis van de snijbrander.
Allerlei praktische constructies worden bedacht en in elkaar geknutseld en mechanische problemen worden verholpen.
Ik blijf erbij staan en bewonder het vakmanschap en het improvisatietalent.
Na Derbent stijgt de weg naar 1650 meter.
Vlak buiten het dorp is een recreatieparkje met een bergmeertje, het Aladag Gül Park.
Ik wandel tussen groen golvende velden en bossen.

Boven in de bergen liggen nog de laatste resten sneeuw.
Langs de weg staan op regelmatige afstand Mescits, Islamitische gebedsruimten.
In kleine gebouwtjes zijn aparte kamers voor mannen en vrouwen.
Er is water en een toilet. Het zijn goede rustplekken met wat schaduw.
Vrachtwagens met steenslag, om de weg van een nieuwe bovenlaag te voorzien, rijden af en aan.
In het dorp Basarakova staan mokkacreme gekleurde lemen woningen.
Het dorp leunt tegen een hoge berg met een helling als van een verschoten kaalgeplukte vacht.
Op een schoolplein voetballen jongens. Ze stoppen met de wedstrijd en lopen met me mee naar de Muhtar.

Enkele mannen met de Muhtar zitten aan een tafeltje in een plantsoentje.
Felle zon..... landerigheid....een schraal dorp..... de middagstilte staan op de menulijst van Basarakova..
Aan de overkant van de straat zit een blinde man op een stoel.
Met harde stem discussieert hij met zijn wanen.
Ieder haalt de schouders op, als ik naar het tafereel kijk.
Hij hoort bij dit dorp, men is dit schreeuwen gewoon en de man is blind.
Mijn kennismakingsbrieven gaan rond, er word opnieuw thee geschonken.
Vlakbij op het bruggetje van een afwateringskanaal klinkt het gieren en balken van ezels.
Zes ezels zijn vastgebonden aan de brugleuning.
De beesten zijn te koop.
De handelaren slaan de beesten met stokken wanneer ze balken of naar elkaar roepen.
De niet verkochte ezels worden naar de achterkant van de bestelwagen geleid.
Een balkende ezel wordt voortdurend geslagen met een stok. Het dier gaat terug in de laadruimte.
Het beest wordt achter de bestelwagen geleid en moet op een stapel takken stappen en in de bak springen.
Een handelaar trekt het dier aan de halsterketting en zijn kompaan mept op de billen van het beest.
Struikelend klauwt het dier met zijn voorpoten tegen de laadklep tot het balkend boven in de laadbak staat. Zelfs dan krijgt de ezel nog klappen.
Ik vind het een bruut en laf tafereel.
Dorpelingen kijken toe, niemand reageert.

Een nieuwe gast loopt het plantsoen op, een jonge Imam. Hij ziet er verzorgd uit , keurig gekleed. Hij gaat naast zijn kollega-Imam zitten.
“ In het dorp is geen plek om te slapen ", zegt de Muhtar.
De jonge Imam wijst een plekje aan op het veldje, waar ik in een hoekje op het gras kan slapen. Ik hang mijn rugzak om en vertrek.
Langs de verkeersweg richting Konya vraag ik mensen naast een mescit om raad.

Ze bellen de Muhtar en brengen me naar de gebedsruimte.
Er is een WC. Buiten staat een waterbak met stromend zuiver water.
Omwonenden reinigen hun tapijten bij de waterbak.
De vrouwen spreiden het tapijt uit over een groot zeil.
Eerst wordt het zware tapijt geklopt.
Twee vrouwen zwiepen het kleed in de lucht, waarna ze het krachtig omlaagtrekken.
Het kleed maakt een dof blobgeluid ; een stofwolk vliegt uit het kleed omhoog.
Ze maken een plastic slang vast aan de koperen waterpijp en maken het kleed nat.
Met de slang en royaal zeep wordt het gewassen.
In de groentetuin naast de Mescit staat een klein volkstuinhuisje.
Man en vrouw rusten even uit. Ze werken door tot het donker.
In de wegberm zitten enkele vrouwen.
Een zwerfhond, merk kangal, nadert hen.
De vrouwen proberen hem weg te jagen, maar het beest blijft om hen heen drentelen.
Een vrouw staat op en gooit stenen.
Dit helpt maar even totdat ze met nog grotere stenen achter het beest aanrent en het dier op de vlucht jaagt.
Er worden meer rollen tapijten aangesleept en gewassen.
Bij mijn buren, het volkstuinechtpaar zijn dochter en kleinkind op bezoek.
Ik word uitgenodigd voor de warme maaltijd.
Een invalide man schuift ook aan.
Hij is zwaar gehandicapt.
Een voet is bijna achterstevoren gedraaid met een hoek van ruim honderdtwintig graden.
De andere voet is negentig graden naar binnen gekanteld.
Desondanks komt hij vooruit. Hij strompelt op zijn hakken terwijl hij zijn lichaam naar voren zwaait.
Hij helpt mee op het land.

Na de hardheid en onverschilligheid in Basarakova voel ik me weer op een veilige plek.
Later op de avond klopt een man op de stalen deur van de Mescit en brengt een deken en een kussen.
Ik slaap heerlijk op het zachte tapijt van de gebedsruimte.
Plots lijkt het of iemand aan de deur zit, maar het is de klik van een microfoon waarna uit de speaker pal naast mijn vertrek om half vijf in de ochtend luid gezang klinkt.
De volgende dag loop ik door de lange vallei. De strook vruchtbare akkergrond naast me wordt smaller. De vegetatie van de bergen verandert, de bergwanden zijn kale grijsgele mergel.

Over de weg passeren regelmatig kippertrucks beladen met steenslag uit de richting van Konya.
Enkele keren stopt dezelfde Mercedes vrachtwagen : "willst du mitfahren ? Es ist noch eine lange Strecke. "
Vandaag, zondag, gaan gezinnen op stap.
Autos, familie, vrienden, tassen met voedsel, flessen drinken en de trouwe theepot, het gaat allemaal mee.
De vallei wordt smaller, de geribbelde bergen opzij van me komen dichterbij.
In een stuwmeer steken helder groene boomtoppen boven water.
Na het stuwmeer en een laatste lange helling omhoog volgt de afdaling naar de metropool Konya.

Boven vanaf een rand bij een uitspanning kijk ik over de enorme stad Konya, beneden in het dal.
De GPS wijst hier de toegang voor voetgangers naar de stad.
In het park ontmoet ik Hasan. Hij studeert theologie aan de universiteit van Konya.

Hasan belt de brandweercommandant die zijn collega in Karaaga royaal beloofd had voor onderdak te zorgen. Deze verwijst naar de afdeling buitenland van het Mevlana Cultuurcentrum.
In 2009 sliep ik in Konya bij de brandweer. Ik wil deze kazerne nogmaals bezoeken.
Hasan helpt, maar de stad is in de afgelopen zes jaar flink gegroeid.
Achter op de Honda motor van Hasan crossen we door de stad op zoek naar de kazerne.
De kazerne waar we terecht komen is later gebouwd.

De brandweerlieden herkennen de kazerne van 2009 op mijn foto's.
De zwaailichten gaan aan en we gieren door de stad naar de juiste kazerne.
Kennis maken, thee drinken, warm eten en naar bed, alles verloopt vanzelfsprekend en kameraadschappelijk.

De volgende ochtend word ik weer opgehaald en naar de vorige kazerne gebracht.
Ik maak er kennis met de hoogste commandant.
Deze belt naar een bevriende Rotterdamse brandweercommandant.
De brandweer bobo belooft mij royaal hulp. Hij vertrekt vanwege de officiele opening van een nieuwe kazerne.
Met een pick-up van de brandweer word ik met zwaailichten van hot naar her gereden.
Tussendoor mag ik de verzameling schaalmodellen van brandweerauto's van de commandant bewonderen.

Hier heb ik plots twee taalproblemen, het Turks en onvoldoende kennis van de pikorde bij de brandweer.
De commandant laat me afzetten bij het nieuwe Mevlana Cultur Merkezi, een soort congrescentrum.
In het luxe Mevlana Centrum geeft men mij alle gewenste informatie.
Ik krijg zes boekjes met poezie van Mevlana, vertaald in het Nederlands.

Daarna sta ik met mijn rugzak in het drukke centrum van de metropool Konya. .
Een mannelijke medewerker van het toeristenbureau is net terug van een hadj naar Mekka.

Hij verkeert nog in een wazige geluksroes.
Hij wordt emotioneel als hij terugdenkt aan alle pelgrims in Mekka die allen tegelijk Allah aanroepen.
Hij brengt me naar de winkel van de Derwish Brothers.
Het is een kleurrijke halfduistere winkel met kleden, muziek, dvd's en andere Sufi attributen zoals de befaamde dwirling derwishen.
In de schemerige sfeer klinkt zachte Sufimuziek. Achter in de winkel zitten we rustig in een donker hoekje, drinken thee en spreken weinig, alsof de tijd verdwenen is
Tegenover de winkel is het pension van de Derwish Brothers met enkele kamertjes, een keukentje en een meditatieruimte.
Aan de wanden in de meditatieruimte hangen tapijten van Anatolische Kelim.
In het plafond zit een grote gesloten lichtkoepel. Binnen is het benauwd warm.
Voor 100 Tla. huur ik twee nachten een kamer in dit Suficentrum.
Mijn gastheer blaast regelmatig een langerekt : " OEFFF
Iets wat mogelijk bij de Suficultus hoort, zoals "UGH" bij de Indianen in cowboystrips..

Bij een reisbureautje in een grote winkelstraat boek ik een vlucht naar Istanbul.
De jonge winkelbedienden spreken alleen Turks. Ondanks assistentie van Google Translate zijn er allerlei misverstanden. Wanneer uiteindelijk mijn reservering afgedrukt wordt, hapert de printer. Desondanks blijven de verkopers optimistisch en behulpzaam.

Konya staat grotendeels in het teken van Mevlana.
Het Mevlana Museum is gerenoveerd en uitgebreid.

Mevlana Museum:
De rozentuin van het Seltsjoeken paleis werd geschonken aan de vader van Mevlana.
Hij werd in 1231 begraven. Mevlana wees het verzoek om een mausoleum op deze plek te bouwen af: "Is er een beter Mausoleum als de Hemel?"
Na zijn dood gaf de zoon van Mevlana, Sultan Veled, gehoor aan het verzoek van vele aanhangers en liet een Mausoleum over het graf van zijn vader, Mevlana, bouwen.
In 1854 kwamen er cellen voor de Derwishen bij.
In 1926 werden het klooster en het Mausoleum samengevoegd tot een Museum.
In 1954 werd het na renovatie "Mevlana Museum."

Groepen bezoekers passeren de draaipoortjes.
In de ruimte en wijdsheid van het onbegrensde land kan ik vrij ademen.
In de Metropool raak ik, anders als de vorige keer in 2009, verstrikt.
In 2009 was ik op doorreis naar Antakya, de stad die ik verkoos boven Jerusalem, vanwege de tolerantie tussen verschillende religies.
Nu in 2015 vluchten mensen,op zoek naar een veilige plek, weg van de brandhaarden in het Middenoosten.
Dit jaar 2015 is Konya het eindpunt van de Sufitrail.

2009 Afscheid Antakya

Erdoğan, mijn gastheer/brandweerman bij Antakya Itfaiye:
Jaai straks in het fliechtuig en ikke hier en niet schlaapen;
denke, "Waar blaif Terie? Terie isse niet meer hier."
Erdoğan wil me nog een pak baklava (honinggebak) meegeven voor mijn vrouw.
Het kost moeite om hem daarvan te weerhouden; hij wil zo graag iets meegeven.

2009 Vaarwel Konya

Op een bankje op een pleintje naast een moskee zit ik te suffen en te mijmeren, in de schaduw van bomen en kijken naar passerende mensen.
Er lopen vrouwen gehuld in een zwarte burka. Ogen met donkere pupillen zoomen onder de camouflage van het zwarte kijkgat heen en weer. Ik zie hen niet echt, zij zien mij wel.

Jonge kinderen dragen vaak vrolijke en kleurige kleren. Ze wandelen hand in hand met hun moeder in een lange zwarte mantel.
In de winkel van de Derwish Brothers keert een handelaar een plastic zak om met vilten Derwish poppetjes in verschillende maten en telt deze.
Zodra een klant in de winkel stapt klikt de oom van Oeff het licht aan.
Een kleurige winkel waar veel te bekijken valt en waar ik tijdens mijn uitstapjes in Konya regelmatig binnen stap en thee drink met de mild lachende oom en Oeff, de Sufimaster.
‘ s Ochtends rijd ik al vroeg naar de luchthaven.
Bij de veiligheidscontrole ontdekt de scanner een verdacht apparaat in mijn bagage.
Ik maak een gebaar. De veiligheidsagent begrijpt dat het een mondharmonika is.
Lachend laat hij mij door.

SLOT:

Onderweg worden mij vragen gesteld vanwege mijn relatie met de Sufitrail.

De poezie van Mevlana vind ik inspirerend en liefdevol. De uitvergroting en verheerlijking sluit niet aan bij zijn (en tevens mijn) opvattingen.

Ik wens dat de Sufitrail een ontmoetingsweg blijft, zoals ik mocht ervaren tijdens deze tocht.

I belong to no religion
My religion is love
Every heart is my temple
-RUMI-

© copyright
all rights reserved

Terie Leijs
Pieter Breughelstraat 34
5062 LH Oisterwijk
Tel: 013-5215386
Email: terie@ziggo.nl

Route

*Eskisehir (Halil en Erol) -Asaglicaglan -*Yukaricaglan Koyu (Cami) - Supuren – *Karapazar (huis Muhtar) – Sarayoren - Taslikkoy – Ayvali –*Seyitgazi (blokhut) – Orencik – Sancar – *Saricailias (dorpshuis) – Sukranli – *Cukurca (Midas Han, Ben Claasz Coockson) – *Yazilikaya(dorpshuis) - *Aglarca(dorpshuis) – Han – *Basara(familie Kalkmaz) – Muratkoru – Eskigomu - *Gomu (moskee) – Tabaklar – *Emirdag (kindertehuis) - Karacalar Koyu(dorpshuis en huis Karen Fada) (terug naar Emirdag) – Abdurrahman – Suleymanli – *Kemerkaya(gebouw gemeente) – Ozburun (huis gemeente) – Disli (boerderij Adnan) – Bolvadin – *Cay(Hotel Boerencooperatie) – Pinarkaya – Cayirpinar – Deresinek – Yakasinek – Dogancik Yesilkciftlik – *Sultandagi (hotel) – Derecine – Camozu – Akbaba – Degirmenko – *Ulupinar(gebouwtje Gemeente) – Yenikoy – Saraykoy – Atakent – Yearenler – *Aksehir(Teachers Hotel) – Savas – Engili – Llicak – Camli – *Cakillar (Koranschool) – Yaylabelen – llyaslar - Karaaga – Cinaroba (Brandweer) - Doganhisar – Baskoy – Asaqicigil (Onbekende woning) - Korveli Yaylasi - Suleiman Yaylasi – Derbent (Gemeentepension) – Basarakavak (Mescit) - *Konya (Brandweer en Derwish Brothers)

* = slaapplaats